

Majandusaasta aruanne

2011

POLIITIKAUURINGUTE KESKUS

PRAXIS

CENTER FOR POLICY STUDIES

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2011

aruandeaasta lõpp: 31.12.2011

sihtasutuse nimi: sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis

registrikood: 90005952

tänava nimi, maja number: Tornimäe 5

linn: Tallinn

postisihthumber: 10145

maakond: Harju maakond

telefon: +372 640 8000

faks: +372 640 8001

e-posti aadress: praxis@praxis.ee

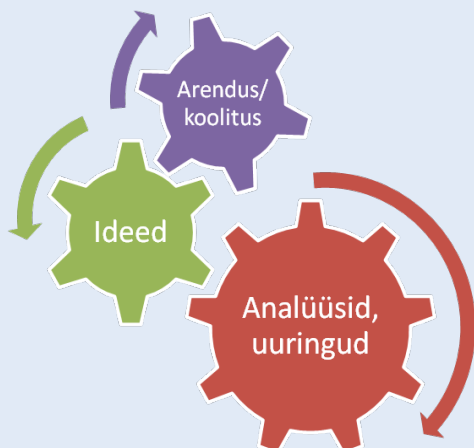
veebilehe aadress: www.praxis.ee

Olulisemad arengud 2011. aastal

Praxis tegutses 2011. aastal jätkuvalt kolmes tegevussuunas: uuringute ja analüüside kaudu teadmiste loomises, mitmesuguste tegevuste kaudu teadmiste levitamises ja uute algatuste käivitamises. 2011. aastat iseloomustab alusepanek mitmetele olulistele pikaajalistele arendustele, mille keskne märksõna on ühiskondlik mõju. See tähendas Praxise jaoks nii oma rolli mõtestamist tänapäeva ühiskonnas ja strateegiliste sihtide läbimõtlemit kui ka laia kandepinnaga algatustele ja mitmekesise partnerite ringiga koostööle aluse panekut. Suurt tähelepanu pöörati mõttekoja erinevate valdkonnateadmiste integreerimisele, et kasutada paremini ära Praxise meeskonna potentsiaali.

Uue programmina käivitati 2011. aasta juunis Praxise Akadeemia, et toetada analüütilise tööga loodud teadmiste kasutamist praktikas. Praxise Akadeemia keskendub sellistele koolitustele ja inimeste arendamisele suunatud tegevustele, mis ühelt poolt aitavad kaasa teadmispõhisele osalusdemokraatialle põhinevale poliitikakujundamisele Eestis. Teisalt on Praxise Akadeemia

Kolme tegevussuuna omavaheline seos

Laiema ühiskondliku kandepinnaga algatus puudutas valimiste ja valitsemise jälgimisega seonduvat.

pikaajaline eesmärk panustada Eesti poliitika-kujundamise alaste kogemuste ja teadmiste levitamisele teistes riikides. Mõlema suuna puhul on plaanis targalt ära kasutada organisatsiooni kõigis tegevusvaldkondades akumuleeritud teadmisi ja kogemusi. Aruandlusperioodil toimusid valdavalt programmi süsteemsele tegevusele alustpaneavad tööd, kuid mõnevõrra jõuti välja töötada ka uusi koolitusprogramme ja korraldada koolitusi uutele sihtrühmadele. Seetõttu on Praxise Akadeemia loomine vaadeldav pikaajalise investeeringuna.

Laiema ühiskondliku kandepinnaga algatus puudutas valimiste ja valitsemise jälgimisega seonduvat, mille kõige üldisem pikaajaline eesmärk on targem valija ja kvaliteetsem valitsemine. 2011. aasta märtsis toimunud Riigikogu valimiste eelse debati rikastamiseks panustasid Praxise kõigi valdkondade analüütikud erakondade valimislubaduste analüüsi ja avaliku kommenteerimise kaudu. Selle tööga soovis mõttekoda teha valijale otsustamist lihtsamaks, esitades erakondade valimisplatvormide kohta aruteluküsimusi ja võrreldes erinevate erakondade lahenduskäike ühiskondlike probleemidega. Praxis püüdis olla valimislubaduste tõlkija rollis ajakirjandusele ja avalikkusele, et paremini avada lubaduste sisu ja seda, mida nende tegemine realselt tähendaks ja kuidas ühiskondlikke kitsaskohti lahendaks. Selline analüütiline "tõlkeabi" osutus väga nõutuks ja

oodatuks – lisaks kokkulepitud koostööle valimisplatvormide analüüsimisel Eesti Rahvusringhäälinguga (ERR) andis Praxis kommentaare ka kõigile suurematele ajalehtedele ja erakanalitele.

Valimise jälgimise jätkutegevusena töötati koos ERR-ga välja ja käivitati Valitsemise Valvurite projekt, et jälgida valitsemise argipäeva ja valimislubadustega tööd kogu valmisperioodi kestel. Osalusdemokraatia toimimiseks on hädavajalik eeldus info olemasolu poliitikakujundamisest. Kõige lihtsam on valijat eksitada ja loosungitega sisulist arutelu vältida kui ühel osapoolel on ilmselge info monopol. Valitsemise Valvurite ettevõtmise eesmärk on avatud dialoogiks eelduste loomine konkreetse ja arusaadava info andmisega. Praxis panustab valitsemise jälgimise kõigis oma tegevusvaldkondades. Valitsemise Valvurite tegevuse ülesehitusel on kaks võtme-komponenti: veebileht valvurid.err.ee ja mitmekesine valitsemise jälgijate võrgustik, millesse on hõlmatud enam kui 30 kodanikuühendust, arvamusiidrit ja ekspert. Sellise ülesehitusega oli kavas luua laiemat teadmist ja oskust valitsemise jälgimisel nii, et juba mõne aasta pärast oleks nii kodanikuühendused ja loodetavasti ka kodanikud huvitatud regulaarselt jälgima valitsuse

VALITSEMISE
VALVURID

www.valvurid.err.ee

Praxis on isemajandav organisatsioon, mis ei saa üheltki rahastajalt institutsionaalset tegevustoetust.

tegevust. Olles varustatud vajaliku infoga valitsuse tegevustest, luuakse ka paremaid eeldusi sisukaks kaasäräkimiseks. Valitsemise Valvurite võrgustiku eesmärk ega soov ei ole vastanduda valitsusele, vaid muuta valitsemise jälgimist harjumuspärasemaks ka kodanikuühiskonnas.

2011. aastal tegevuste maht kasvas jätkuvalt ja oli Praxise ajaloo suurim. Põhitegevuse tulud olid 2011. ja 2010. aastal vastavalt 924 736 eurot ja 767 829 eurot (vt täpsemalt aruande lisast). Projektide arv jäi samasse suurusjärku nagu 2010. aastal (ca 90). Kokkuvõttes kujunes 2011. majandusaasta tulemiks -21 678 eurot (2010. aastal oli 22 982 eurot). Akumuleeritud tulem oli 2011. aasta lõpu seisuga 29 740 eurot.

Majandusaasta negatiivne tulem on seotud ühelt poolt uue programmi käivitamisega (Praxise Akadeemia), mis nõudis aruandlusperioodil olulist aja- ning tööjõuinvesteeringut. Teisalt mõjutasid otseselt majandusaasta tulemit kontore ja neisse tehtud investeeringutega seotud kulud, sest 2011. aasta oli esimene täisaasta Tallinna uues kontoris ning samuti laiendati Tartu kontorit (vt ka III osa: Praxis organisatsioonina ja aruande lisa 9. Mitmesugused tegevuskulud). Arvestades, et Praxis on täielikult isemajandav organisatsioon, mis ei saa üheltki rahastajalt institutsionaalset tegevustoetust, mõjutavad ühekordsed suuremad investeeringud jooksva majandusaasta tulemit märkimisväärselt.

2012. aastal on oodata tegevuste mahu väikest kasvu, seejuures meeskonda oluliselt laiendada ei ole plaanis. Mitmed olulised ettevalmistustegevused ja algsed investeeringud jäid 2011. aastasse ning 2012. majandusaasta on kavas lõpetada väikse positiivse tulemiga.

II Teadmiste loomine ja vahendamine

Uuringud ja analüüsid

2011. aastal oli töös kokku 86 analüüsiprojekti, millest 28 olid rahvusvahelised. Rahvusvaheliste partneritega tegid tihedalt koostööd eelkõige töö- ja sotsiaalpoliitika, tervishoiupoliitika programm, samuti suurenes hariduspoliitika ja valitsemise ja kodanikuühiskonna programmis rahvusvaheliste projektide hulk.

Lisaks rahvusvahelistele projektidele viis Praxis 2011. aastal läbi mitmeid Eestis olulisi analüütilisi töid. Aruandlusperioodil valmisid näiteks Eesti sotsiaalkindlustuse jätkusuutlikkuse analüüs, autoimmuunsete liigesepõletike majandusliku koormuse uuring, üliõpilaste eluolu uuring, avaliku teenistuse koolitussüsteemi ja arenguvajaduse analüüs, Eesti energeetikasektori tööjõuvajaduse hinnang, Eesti ettevõtete innovatsiooniuuring, lastekodulaste iseseisvumise uuring jpt. Jätkub kolmeaastane noorteseire süsteemi arendamine, mille raames valmib igal aastal noorteseire aasta-araamat. Samuti said 2011. aastal algusel mitmed olulised analüüsid, mis jõuavad lõpule 2012. aastal (nt lõimumismonitooring, väike- ja keskmiste ettevõtete analüüs, laste õiguste monitooring jne).

Mõttekoja peamiseks koostööpartneriteks Eestis olid: Rahandusministeerium, Sotsiaalministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Riigikantselei, SA Archimedes, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus SA, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Avatud Eesti Fond, ja Euroopa Komisjon. Koonduleivate projektidest ja nende rahastajatest leiab tegevusaruande lõpust.

Analüüsitulemuste levitamine

Analüüsitulemuste levitamiseks ja avaliku diskussiooni tekitamiseks jätkas mõttekoda põhikirjast

2011. aastal oli töös kokku 86 analüüsiprojekti, neist 28 rahvusvahelist.

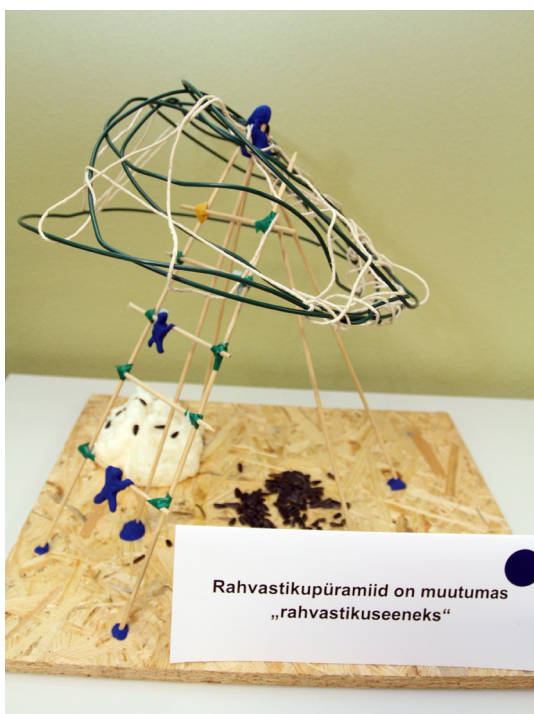
tulenevaid tegevusi. Uuringu- ja analüüsitööga loodud teadmiste kommunikeerimiseks ning avaliku arutelu edendamaks, loodi 2011. aasta alguses kommunikatsioonispetsialisti ametikoht. Spetsialisti ülesanneteks sai süsteemse kommunikatsioonikorralduse arendamine eesmärgiga toetada Praxise põhitegevusest tuleneva analüütilise teadmise ja informatsiooni jõudmist poliitika kujundamise protsessi erinevate osapoolte ja avalikkuseni.

Ekspertteadmiste jagamine ja meedia

Vaadeldavat aastat iseloomustab Praxise tihed koostöö meediaorganisatsioonidega. Mitme algatuse raames toetasid mõttekoja analüütikud ajakirjanikke sisuka debati algatamisel – näiteks analüüsiti 2011. aasta Riigikogu valimiste eel erakondade valimislubadusi ning võrreldi, millised on ühe või teise mõttesuuna visioonid Eesti edasisest arengust. Valimisprogrammide sõltumatu analüüsi eesmärk oli edendada avalikku arutelu ja kodanike osalust poliitika kujundamises. Koostöös Eesti Rahvusringhäälinguga alustati 2011. aastal veebiportaali www.valvurid.err.ee arendamist, mille eesmärk on jälgida valitsuse tegevusprogrammi täitmist ehk riigivalitsemise argipäeva.

Mõttekoja analüütikud jagasid ekspertteavet ja hinnanguid oma kompetentsivaldkondades nii arvamuskogude, kommentaaride kui ka

raadiointervjuude vahendusel ja teledebattides osalemisel. Ühtekokku oli Praxist aasta jooksul meedias viidatud, tsiteeritud ja kajastatud üle 600 korra. Mõtteavaldused ilmusid üleriigilise levikuga meediakanalites, aga ka piirkondlikes, erialaväljaannetes ja sotsiaalmeedias. Teadmiste levitamisel fokuseeruti temaatikast lähtuvalt erinevatele sihtrühmadele. Näiteks kodanikuühiskonnaalased arvamused viidi ajakirja Hea Kodanik kaudu Eesti kolmanda sektori esindajatele; ka Riigikogu Toimetistes tutvustati heategevuse majanduslikku väärtust ja mõju ning pöörati tähelepanu Eesti energeetika-sektori tööjõuvajadusele; Sotsiaalministeeriumi ja Tervise Arengu Instituudi koostöös väljaantavas ajakirjas Sotsiaaltöö toodi esile ülevaade asenduskodudes kasvanud noorte valmisolekust iseseisvaks eluks. Noorsootöö ja haridusvaldkonna teemasid kommenteerisid analüütikud Õpetajate Lehes, ajakirjas Mihus ja eriväljaandes Noor Tegija. Majandusala teemad on käsitlemist leidnud nii innovatsiooni väljaandes Hei kui ajakirjas Maksumaksja ja peavoolu kanalil Äripäev. Lisaks üleriigilistele meediaväljaannetele toodi Praxise analüüside tulemusi tervisepoliitika vallas esile meditsiinalastes eriväljaannetes.

Mõttekoja analüütikud jagasid ekspertteavet nii peavoolu meedias kui ka eriala- ja teadusväljaannetes.

2011. aastal tunnustati Praxise rolli ja panust ka mitmete oluliste äramärkimiste ning komisjonide töös osalemise kaudu. Esmakordselt jõudis Praxis rahvusvahelisse mõttekodade reitingutabelisse, olles Kesk- ja Ida-Euroopa 537 mõttekeskuse hulgas 21. kohal. Praxise analüütik Andres Võrk valiti Eesti Teaduste Akadeemia juurde moodustatud Arstiteaduse ja Tervishoiu Strateegia Alalise Komisjoni liikmeks ning Hille Hinsberg oli Kultuuriministeeriumi kutsel Aasta Kodaniku 2011 konkursikomisjoni liige.

Üheks Praxise oluliseks sihiks viimastel aastatel on olnud ekspertteadmiste ja analüüsi kasutamise toetamine ja poliitikakujundamise protsessis arendamine ka venekeelse elanikkonna seas. Selleks on mõttekoda teinud koostööd Eesti venekeelsete meediakanalitega, tõlkinud analüüside põhisõnumeid ja tulemusi vene keelde ning andnud kommentaare venekeelsetele kanalitele. 2011. aastal viidati sajakonnal korral venekeelses meedias Praxisele.

Sellise laiapõhjalise teadmiste levitamisega püüab Praxis juhtida ühiskonna tähelepanu lahendamist vajavatele probleemidele, soodustada debatti ja pakkuda argumenteeritult alternatiivseid lahendusi probleemide efektiivseks lahendamiseks.

2011. aastal nimetati Praxis ainsa Eesti mõttekeskusena maailma mõjukamate hulka.

Aruanded ja poliitikaanalüüsid

Et Praxise analüütilised tööd oleksid erinevatele huvirühmadele ja partneritele kättesaadavad, jätkati uuringute tasuta levitamist. 2011. aasta jooksul valmis ligikaudu 30 analüütilise töö aruannet ja kogumikku, mis olid valdavalt koostatud eesti keeles ja kättesaadavad elektrooniliselt kas mõttekoja koduleheküljelt www.praxis.ee või Rahvusraamatukogu elektroonilise andmebaasi kaudu. Mitmeid uuringu-aruandeid ja lühiversioone levitati täiendavalt ka trükisena ja inglise või vene keelde tõlgituna. Mõttekoda jätkas "Poliitikauuringute Keskuse Praxis poliitikanalüüsi" väljaannete sarja koostamist ja levitamist. Poliitikanalüüsi formaat aitab lugejani viia mahuka analüüsitöö kõige olulisemad aspektid, järeldused ja poliitikasoovitused ning seeläbi innustada avalikku arutelu. Neis väljaannetes kajastati Eesti sotsiaal-, majandus- ja avaliku sektori poliitikat ning juhiti tähelepanu erinevatele valikutele.

Arutelude toetamine

Lisaks avalikkusele suunatud kommunikatsioonile ja teadmiste jagamisele, osalesid Praxise eksperdid mitmetel valdkonnaspetsiilistel kõrge-

Poliitikanalüüsi formaat aitab lugejani viia mahuka analüüsitöö kõige olulisemad aspektid, järeldused ja poliitikasoovitused.

tasemelistel konverentsidel ja seminaridel, kus esitleti uuringutulemusi või modereeriti diskussioone. Rahvusvaheliselt oli mõttekoja tegevuse üks kvaliteedinäitajaid juhtivate analüütikute osalemine sõltumatute valdkonna ekspertidena Euroopa Komisjoni erinevates poliitika kujundamise töörühmades, rahvusvahelistel seminaridel ettekannetega ning rahvusvaheliste projektide meeskonna liikmetena. 2011. aastal osalesid Praxise esindajad ka OECD missioonil ekspertidena, võtsid osa Vabariigi Presidendi kohaliku omavalitsuse ja regionaalarengu ümarlauast, andsid oma ekspertteadmisi edasi Riigikogu alaliste komisjonide istungitel ning panustasid poliitikameetmete loomesse ja mõjude hindamisse ministriumides.

Analüüsitulemuste levitamise kõrval on Praxisele strateegiliselt sama oluline ka aktiivne ja regu-

2011. aasta poliitikanalüüsid

- Valimislubaduste analüüs: maksusüsteemi erinevad tulevikud
- Valimislubaduste analüüs: Eesti töö- ja sotsiaalpoliitika väljakutsed
- Valimislubaduste analüüs: Eesti hariduse väljakutsed
- Valimislubaduste analüüs: perede toetamine
- Valimislubaduste analüüs: kodanikuühiskond erakondade platvormides
- Valimislubaduste analüüs: selged valikud tervishoiupoliitikas
- Kuidas tagada asenduskodude noorte iseseisvumine?
- Valitsuse tegevusprogrammi analüüs
- Noorsootöötajate ootused noorsootöö toimimise keskkonnale
- Education in the Shadows: the Case of Estonia

mõttemommik

Praxis mõtleb ja kirjutab

Sotsiaalkaitse tulevik: kuidas maksame pensionid ja korraldame tervishoidu?

Mõttemommik, 30.06.2011

Praxise mõttemommikul "Rahvastikuaugu mõjud ja valitsejate lahendused" lahkas Praxise töö- ja sotsiaalpoliitika programmi analüütik Andres Võrk demograafilise arengu mõjude temaatikat sotsiaalkaitse perspektiivist. Andres Võrk keskendus eelkõige pensionidele ja tervishoiu rahastamise küsimustele, vaadates lisaks ka milliseid mõjusid avaldas hiljutine majanduskriis.

Vananemisel on erinevaid mõjusid – tarbimise taseme ja struktuuri muutus, sotsiaalkaitsehüvitise (pensionid, peretoetused jms) saajate arvu muutus, maksumaksjate arvu muutus, maksubaasi muutus jms. Paratamatult tuleb tulevikus teha valikuid, aga millised on meie variandid kui maksumaksjate arv väheneb ja kulud suurenevad eakamate arvu kasvu ja hõivatute arvu vähenemise tõttu? Milline rahastus skeem oleks sotsiaalvaldkonnas jätkusuutlik? Kas võti peitub omaosaluse suurendamises, maksude tõstmises, eakate inimeste hõive suurenemises aastaks 2040 või hoopis milleski muus?

Vaata Andres Võrgu ettekannet allolevas videos ning mõtle kaasa, millised on meie valikud tulevikus tervishoiusüsteemi, pensionisüsteemi ja tööturu jätkusuutlikkuse tagamisel.

Teemad

analüüs arengusuunad asenduskodud
avalikud teenused demograafiline
olukord diskussioon e-tervis EL
struktuurivahendid elukestev õpe ettekanne
ettepanekud ettevõtlus haridus
hääletamine internetivabadus kaasamine
kodanikeühendused
kodanikuühiskond KOV kõrgharidus
lugemist täimimine maksupoliitika
mõttemommik noorsootöö
noorte tööhõive palgalõhe pensionid
perepoliitika poliitikaanalüüs
rahastamine rahvastikuaug riik sooline
võrdõiglikkus sotsiaalkaitse strateegiline
planeerimine tervishoid
tulevikutrendid töukefondid tööturg
valimised valitsusprogramm
vanemahüvitis video õigusloome

laarne suhtlemine sihtrühmadega ning teema- põhiste arutelude toetamine. 2011. aastal olid olulised debati teemad, kuhu mõttekoja spetsialistid panustasid näiteks: sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlik areng, noorte tööturu olukord, riigieelarve läbipaistvus ja erakon- dade valimislubadused, uue EL eelarveperioodi vahendite kasutamine, vabatahtlik tegevus ja selle majanduslik väärtus, kodanikuühiskonna ja riigi suhted, üliõpilaste eluolu ja karjäärivalikud, soolise palgalõhe põhjused ja tagajärjed, ette- võtete jaotamata kasumi mittemaksustamise mõju, energeetikasektori tööjõu olukord jpm.

Mõttemommikud

Eelpool nimetatud avaliku debati edendamisele ja huvirühmadega otsesuhtlusele lisaks on üheks teadmiste jagamise ja sisuka diskussiooni vormiks kujunenud Praxise Mõttemommikud. Poliitikaseminaride sari on suunatud erinevatele sihtrühmadele, eesmärgiga pakkuda fokussee- ritud vormis võimalust osaleda ühiskonna tule- vikuvisiooni kujundamisel ideede varases faasis. Mõttemommikutel tutvustatakse üldjuhul värs- kelt valminud poliitikaanalüüse, nende olulise- maid järeldusi ning soovitusi poliitikameetmete arendamiseks. Mõttemommiku põhiväärtuseks

2011. aastal toimunud mõttemommikud:

- „Noorteseire – mis, kellele, milleks?“ (jaanuar)
- “Rahvastikuaugu mõjud ja valitsejate lahendused.” (veebruar)
- „Kuidas tagada asenduskodude noorte edukas iseseisvumine?“ (märts)
- „EL struktuurivahendite programmiperioodi 2014-2020 võimalused“ (oktoober)
- “Noorsootöö - omavalitsuste kohustus või võimalus?” (oktoober)
- “Liigesepõletike haigus- ja majanduslik koormus“ (november)
- „Kuidas elad, Eesti tudeng?“ (detsember)

PRAXISE
mõttemommik

on oluliste otsustuskohtade üle toimuv arutelu, milles osalevad antud teemaga seotud erinevad osapooled: ametnikud, poliitikud, kodanikuühiskonna- ja ettevõtlusorganisatsioonid, valdkonna uurijad ja eksperdid ülikoolidest ja teistest teadmusorganisatsioonidest.

2011. aastal toimus Praxise eestvedamisel seitse Mõttehommikut, kus peamiselt oli arutelufookuses teatud valdkonna hetkeolukord ja arengusuundumused, kuid toimus ka paar laiapõhjalist diskussiooni Eesti tuleviku valikukohtade üle. Üheks neist oli kevadel toimunud Mõttehommik rahvastikuaugu mõjude osas, kus kaaluti valikuid, kuidas maksame pensionid ja korraldame tervishoidu? Kuidas saab riik mõjutada sündivust ja suunata soovitud sisserännet? Teise tulekuvisiooni kujundamise keskmes oli arutelu avamine Euroopa Liidu struktuurivahendite uue programmiperioodi põhimõtete ja prioriteetide valiku üle: Mida Eesti saab struktuurivahendite abiga ette võtta ja ära teha? Millistele lahendamist vajavatele küsimustele peaksime keskenduma? Kuidas Eestile esmatähtsad suunad haakuvad EL üldiste rõhuasetustega?

Koolitused ja teadmiste vahendamine

2011. aasta suvel loodi uue programmina, koolitus- ja arendustegevuse keskus Praxise Akadeemia (PA), mis pakub lahendusi riigivalitsemise mõistlikuks korraldamiseks ja keeruliste poliitikaprobleemide lahendamiseks. Praxise Akadeemia eesmärgiks on avatud, turvaline, mõistlik, usaldusväärne ja kaasav riik. Praxise Akadeemia soovib olla kompetentne ja tunnustatud partner heaks riigivalitsemiseks vajalike teadmiste ja oskuste edasiandmisel ning suute arendamisel nii Eestis kui välismaal.

Koolitus- ja arendustegevus on Praxises toimunud aastaid. Praxise Akadeemia loomine tähendas organisatsioonis senise koolitus- ja arendustegevuse ümberstruktureerimist ja koolitusvõimekuse süsteemset arendamist. Senise tegevuse kaardistamine näitas, et mõnes prog-

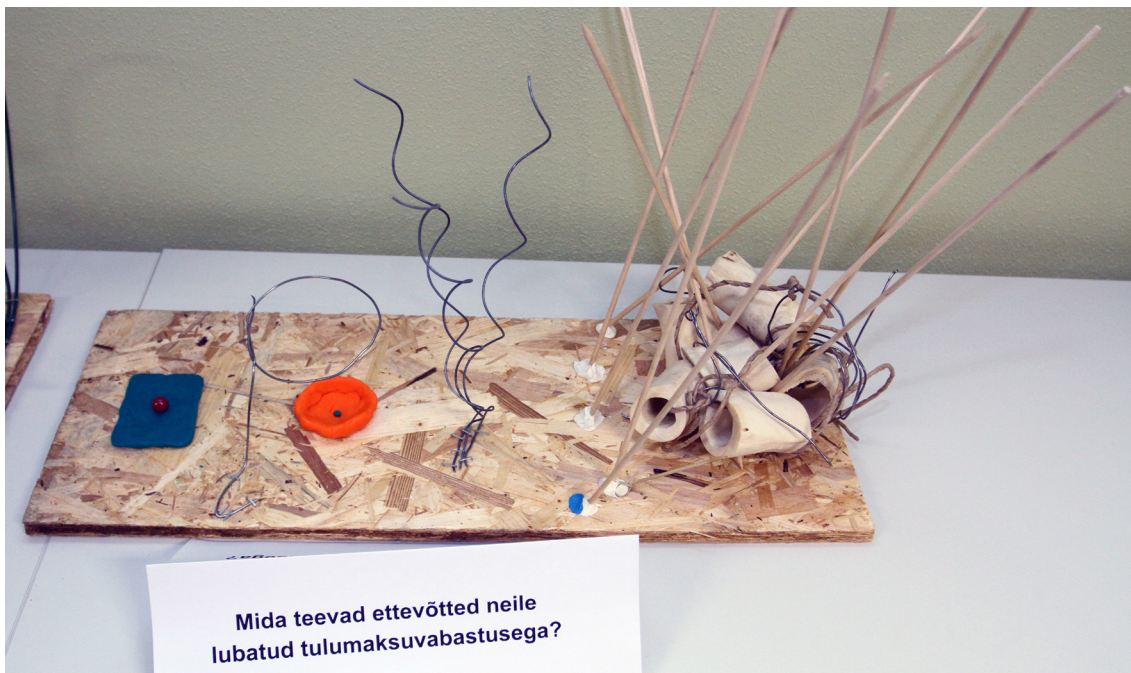

rammis on koolitustegevus olulisel kohal (nt VKP), mõnes vähem. Põhjuseks on tehtud tööde iseloom, võimalus uuringu- ja analüüsiprojektides leida osa ka koolitustele ning programmi meeskonna valmisolek ja huvi teadmisi edasi anda.

Praxise senine edu koolitustegevuses andis alust ja julgust levitada uuringute ja analüüside tulemusi kaasates mõttekoja erinevaid koolitajaid. Sidudes analüütilisi töid koolitustegevusega, tekib uus teadmine nii Praxise enda inimestel (parim viis õppida on õpetada), tellijatel kui uutel sihtrühmadel. Praxist on järjest enam kutsutud korraldama koolitusi ja esitama omapoolseid

2011. aasta suvel loodi uue programmina, koolitus- ja arendustegevuse keskus Praxise Akadeemia.

2011. aastal toimunud koolitused:

- Lastega peredega tegelevate KOVide ja ühenduste koolitus
- Sooline tasakaal organisatsioonis
- Teadmispõhine poliitikakujundamine: vajadused ja võimalused
- Kogenud ametnike koolitus
- Kuidas olla hea eestkosteorganisatsioon?
- Ühendused ja trendid
- Avalikud teenused ja vabaühendused
- Ettevõtja sotsiaalne vastutus
- Eestkoste plaanimine, läbiviimine ja hindamine
- Kaasamiskoolitused
- Õppereis - Vietnami tervishoiutöötajad
- Koolitused mõttekodade rollist Gruusia mõttekodade esindajatele, Kosovo kodanikuühenduste esindajatele, Euroopa Vaesuse Vastu Võitlemise Võrgustikule

koolituspakkumisi, et loodud teadmised jõuaks ka vastutavate isikuteni ja erinevate sihtrühmadeni.

Praxise Akadeemia väärtus teistele programmidele seisneb võimaluses anda organisatsiooni tegevusele täiendavat väärtust nii pakkumiste esitamisel, tööde läbiviimisel kui ka projekti järgsel perioodil. Samuti võimaldab koolitustegevus arendada lisaks analüütikuoskustele ka teadmiste edasi(k)andja võimekust ning laiendada sihtrühmi. Teisisõnu, aitab PA ühendada analüüsi tegemise ja sihtrühmadeni viimise oskused teadmiste edasiandmise ja poliitika kujundamise oskusega.

2011. aastal loodi PA tegevusplaan, mõeldi läbi olulised teemad, milles teadmiste edasiandmine on organisatsioonis tähtis, tutvustati Praxise Akadeemiat nii Eestis kui ka välismaal, valmistati ette koolitusloa taotlus ja viidi läbi mitmed koolitused. Kokku valmistas ette ja korraldas PA 2011. aastal 8 suuremat ja väiksemat koolitust, sealhulgas ühenädalase mahuka õppereisi Vietnami tervishoiuametnikele. Lisaks neile toimusid ka mitmed varem alguse saanud koolitusprojektid, mille eestvedajaks oli Valitsemise ja Kodanikuühiskonna programm (nt kaasamiskoolitused,

kogenud ametnike koolitused). Tuleviku tarbeks valmistati ette mitmeid uusi koolitusprogramme, pakkumisi ja taotlusi. Praxise Akadeemias on kaks täiskohaga töötajat – programmijuht Kristina Mänd ja projektijuht Katariina Rebane. PA teeb tihedat koostööd teiste Praxise programmidega ning laia asjatundjate ja koolitajate võrgustikuga.

Erialane koostöö

2011. aastal alustas aktiivset tegevust Eesti Hindamise Ühing ESTES, mille eesmärgiks on soodustada teadmiste- ja kaasamis põhist poliitikakujundamist arendades hindamise alast teadlikkust, tõstes hindamise professionaalset ja eetilist taset, edendades hindamiskultuuri ning tihendades koostöös hindamise valdkonnas tegutsevate organisatsioonide ja inimeste vahel. ESTESi loomisest teavitati Rahandusministeeriumi juures tegutsevat Hindamise juhtkomisjoni, kes tervitasid igati hindamisega tegelevate isikute organiseerumist. 2011. aastal korraldati kaks aruteluseminari: juunis arutati hindamisega tegelevate organisatsioonide ja üksikisikutega poliitika ja programmide hindamise ees seisvate väljakutsete üle. Arutelust koorus idee koostada hindamise hea tava, mille koostamisega alustati 2012. aastal. Novembris toimus teine ESTES liikmete seminar, kus arutelu all oli struktuurivahendite uue planeerimisperiodi õiguslik raamistik ning hindamise roll selles kontekstis. Järgmiste olulisemate tegevustena on kavas välja töötada ja kasutusele võtta Hindamise hea tava, laiendada ESTES liikmeskonda, alustada regulaarsete hindamisalaste koolituste korraldamist ning jätkata liikmeskonnale suunatud aruteluseminaridega.

Praxis kuulub paljudesse erialastesse rahvusvahelistesse võrgustikesse, mis aitab edendada nii rahvusvahelist koostööd, tuua organisatsiooni uut teadmist kui ka jagada oma teadmisi. Järgnevalt on esitatud ülevaetlik nimekiri erialastest rahvusvahelistest võrgustikest ja/või organisatsioonidest, millega mõttekeskus oli 2011. aastal seotud.

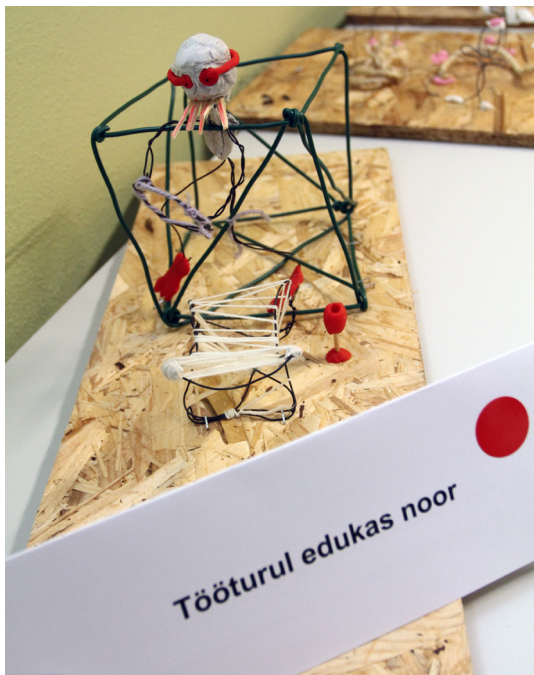
Rahvusvahelistesse võrgustikesse kuulumine

- ENEPRI (European Network of Economic Policy Research Institutes)
- PASOS (Policy Association for an Open Society)
- NEPC (Network of Education Policy Centers)
- ENSR (European Network of SME Research)
- ESTO (European Science and Technology Observatory)
- ERAWATCH (EU's innovation and research policy network)
- ETEPS (European Techno-Economic Policy Support Network)
- ENSR (European Network for Social and Economic Research)
- EEO (European Employment Observatory)
- EWCO (European Working Conditions Observatory)
- EIRO (European Industrial Relations Observatory)
- EGGE (European Gender and Employment Network)
- EGCSI (European Gender and Social Inclusion Network)
- International Network for Health Policy and Reform, Bertelsmann Stiftung
- ISTR (International Society for Third-Sector Research)

Valdkondlik tegevus

Hariduspoliitika

Praxise hariduspoliitika programmi (HP) tegevuse lähtekohaks on nii Eestis kui ka kogu Euroopas tunnustatud vajadust liikuda teadmispõhise ühiskonna poole. Haridussüsteemi eesmärk peaks olema nii formaal- kui ka mitteformaalhariduse struktuuride kaudu toetada inimeste pädevuste arendamist ja pidevat täiendamist. Üksikisiku tasandil peaks olema haridussüsteemi keskseks põhimõtteks kõigi ühiskonna liikmete haritusele ja õppimisvõimele kaasaaitamine, toetades teadmiste ja oskuste pidevat täiendamist läbi kogu elu, tagamaks kaasaegses kiiresti muutuvast maailmast toimetuleku oskused. Lähtudes eelpooltoodust on HP nägemuses haridussüsteemi kesksed eesmärgideks: hariduse kvaliteet, ressursside mõistlik kasutamine, haridussüsteemi avatus (sh rahvusvahelisus), võrdväärne ligipääs, erinevate osapoolte/huvigruppide kaasatus ja koostöö.

Üksikisiku tasandil peaks olema haridussüsteemi keskseks põhimõtteks kõigi ühiskonna liikmete haritusele ja õppimisvõimele kaasaaitamine.

Sarnaselt 2010. aastaga oli 2011. aastal programmi põhirõhk kõrghariduse teemadel. Suurematest projektidest lõppes kaheaastane rahvusvaheline üliõpilaste eluolu uuring EUROSTUDENT IV. Üliõpilaste eluolu uuring annab põhjaliku ülevaate Eesti üliõpilaste elutingimustest, lisaks käsitleb teemasid nagu kõrgharidusele ligipääsuteed, rahvusvaheline mobiilsus, õpingutega rahulolu ja edasiõppimisplaanid. Üliõpilaste eluolu uuring oli osa üleeuroopalisest projektist, andes võimaluse Eesti tudengite elutingimusi võrrelda teiste riikide tudengite olukorraga. Eesti üliõpilaste eluolu uuring andis vajaliku sisendi Eesti kõrghariduspoliitika otsustajatele, olles abiks ka uue valitsuse kõrgharidusreformi plaanide kujundamisel.

Kõrghariduse valdkonna teised tööd puudutasid Eesti kõrghariduse rahvusvahelistumise strateegia täitmise vahehindamist, EL tõukefondide perioodi 2007-2013 teadus- ja arendustegevuse ning kõrghariduse meetmete rakendamise vahehindamist ning pedagoogilise praktika korraldust Eesti kõrgkoolides. Aasta lõpul algas ka Tartu Ülikooli avatud ülikooli õppevormi uuring. Vahehindamise uuringud olid üheks sisendiks valdkonna edasiste tegevuste kavandamisel, sh tõukefondide uue programmiperioodi tegevuste planeerimisel.

4 KUTSEHARIDUSE LÕPETAJATE RAKENDUMINE TÖÖTURUL

Mihkel Nestor

4.1. Sissejuhatus

Igal aastal lõpetab kutsehariduses edukalt õpingud rohkem kui 7 500 isikut, neist 26-aastased ja nooremad 6 000 ringis. Et kutseõppe on otseselt tööturule suunatud haridusliik, siis peaks igalheh meist olema võimalik endale sobilik erialane töökoht leida. Selle protsessi kohta tagasiside saamiseks on Haridus- ja Tööstusministeerium (HTM) alates 2007. aastast kogunud kutseõppeasutustelt ja kutseharidust andvatelt rakenduskohtadelt infot lõpetajate rakendumise kohta kuuks kaud pärast kooli lõpetamist. Traditsiooniliselt kirjutatakse koolis igal aastal üles lõpetajate kontaktandmed ja sigistatvavad kursusejuhendajad endiste õpilastega ühendusi, et välja selgitada nende senise käigu. Järgnevas peatükis antakse lühike ülevaade 2006/2007–2008/2009. õppeaastal kutsehariduse lõpetanute tööturuli rakendumise kohta.

Kokku omandas sellel perioodil kutsehariduse rohkem kui 22 400 õpilast, neist andis tagasisidet oma käekäigu kohta veidi üle 18 600 isiku (s.o. 83%). Tavaliselt ei õnnestu kursusejuhendajatel lõpetajatest umbes 8% ga kontakti saada, lisaks ei koguta andmeid nendelt õppeasutustelt, kus puudub HTM riiklik koolitusallus. Järgnevas analüüsis on objektiivsemate hinnangute saamiseks lõpetajate koguarvust lahutatud isikud, kelle rakendumise kohta andmeid puuduvad.

4.2. Lõpetajate rakendumine tööturul

Need kolm aastat, mille jooksul koguti andmeid lõpetajate rakendumise kohta tööturul, olid väga pöördelised. Majanduskriis ja hüpeline töötuse kasv mõjutasid oluliselt ka kutsehariduse lõpetajate väljaveetud pärast kooli lõpetamist kehe tööle asuda. Kui nelj aastat tagasi kriisereid töötandjad kutseõppeasutusi selle eest, et need ei suuda koolitada piisavalt oskustööjõudu, siis 2009. aastal tundid usse töötajate järele vajadust vähened. Märke halvenenud tingimustest tööturul oli näha tegeleküki juba 2008. aastal – kui 2007. aastal leidis kokku tööd ligi 78% lõpetajatest, siis 2008. aastal 74%. Enti drastiline oli tööle rakendumise langus äga 2009. aastal, kui kõigist lõpetajatest assus kuue kuu jooksul tööle vaid 54%.

Suurim on surutise mõju olnud just erialase töö leidmisele – kui 2007. aastal assus õpitud erialaga seotud tööle 58% lõpetajatest, siis 2009. aastal vaid 35% lõpetajatest (joonis 1). Seevastu muudes valdkondades tööd kaivate lõpetajate osakaal on jäänud suhteliselt stabiilseks, püsides 15–16% juures. Sellise suundumuse põhjuseks on tõenäoliselt kutsehariduse profiil – suurem osa õpilastest õpib töötava tööstuse, ehituse ning majutuse ja toitlustamisega seotud valdkondades, mis on majanduskriisi tõttu ka enim kannatanud.

45

2011. aastal tegeleti varasemate aastatega võrreldes oluliselt rohkem ka kutsehariduse teemadega. HP koostas ülevaate õpipoisiõppe korraldusest Eesti ning algas Eesti kutseõppeasutuste vilistlaste uuring.

Üldhariduse teemadest oli 2011. aastal päevakorral eelkõige keskharidusastme lõpetajate karjäärivaliku teema, mille raames analüüsiti, mida kavatsevad noored peale keskhariduse lõpetamist tegema hakata, mis nende valikuid mõjutavad ja kuidas noorte plaanid tegelikult täide läksid. Üldhariduse valdkonnas viidi läbi

Noorteseire esimene aastaraamat keskendus noorte ja tööturu teemadele.

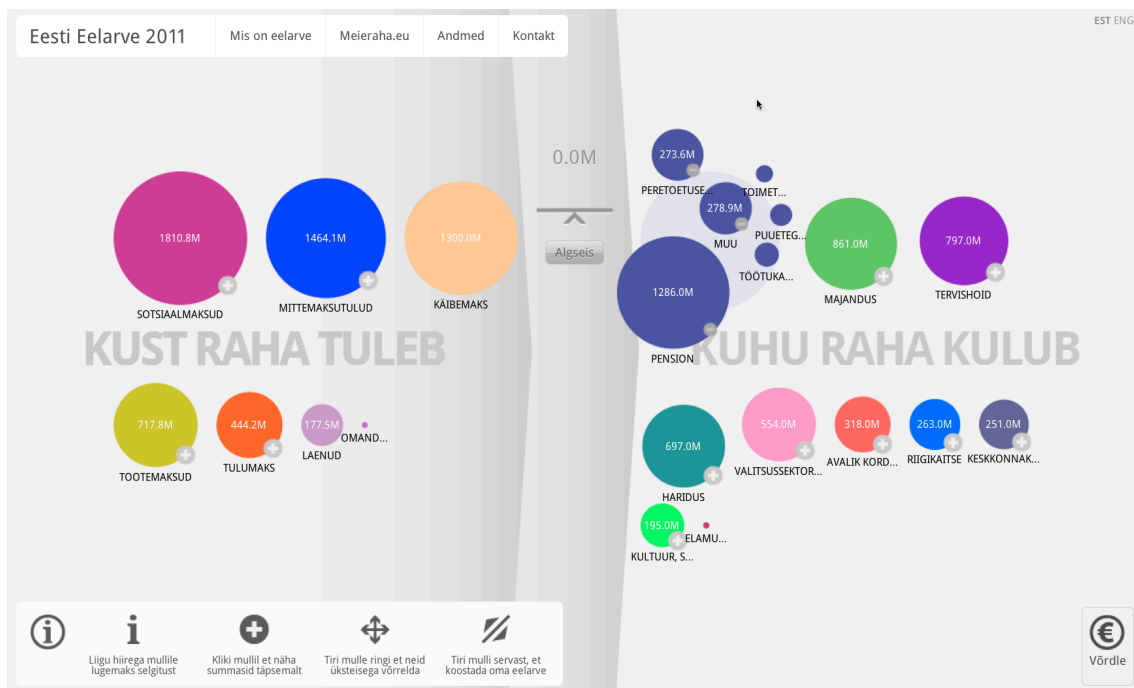

ka õppenõustamisteenuste kättesaadavuse ja rahulolu uuring. Lisaks algas uue teemana säästvat arengut toetava hariduse projekt koostöös rahvusvahelise haridusörgustikuga Network of Education Policy Centers (NEPC).

Noortevaldkonnas olid 2011. aasta olulisimateks sündmusteks koostöös Eesti Noorsootöö Keskusega noorteseire veebilehe (www.noorteseire.ee) ja aastaraamatu valmimine. Noorteseire esimene aastaraamat keskendus noorte osalusele tööturul. Lisaks korraldati mahukas uuring Eesti noorte noorsootöös osalemisest.

Kokkuvõttes võib öelda, et kõik projektid tegelesid HP jaoks strateegiliselt oluliste küsimustega, osutades valdkonna probleemidele ning pakkudes välja poliitikasoovitusi kitsakohtade ületamiseks. Erinevalt 2010. aastast oli programmi fookus suunatud rohkem avalikkusele erinevate haridusteamade selgitamisele ja teabe jagamisele. HP liikmed osalesid aktiivselt valimistega seotud debattide jälgimisel ja kommenteerimisel.

Olulisemad koostööpartnerid/tellijad olid SA Archimedes, SA Innove, Eesti Noorsöötö Keskus, Haridus- ja Teadusministeerium.

2011. lisandus hariduspoliitika programmi kaks uut analüütikut – Mihkel Nestor kutsehariduse ja Hanna-Stella Haaristo kõrghariduse valdkonnas. Pea kõigi projektide raames tehti koostööd erinevate külalisuurijate või partneriga.

Kokku tegeleti 2011. aasta jooksul 14 uurimisprojektiga, millest 4 olid rahvusvahelised. Aasta jooksul ilmus kokku hariduspoliitika programmi poolt 8 analüüsiraportit, kaastööd tehti ka teiste programmide all ilmunud väljaannetele.

Majanduspoliitika

Majanduspoliitika programmi (MP) eesmärk on aidata kaasa Eesti majanduse teadmistemahukuse ja innovaatilisuse suurendamisele ning rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisele. Selleks analüüsitakse majanduskeskkonda mõjutavaid võtmeprobleeme, algatatakse majanduspoliitilisi diskussioone ja dialooge ning tehakse ettepanekuid majanduskeskkonna

Meie Raha on püüd visualiseerida riigi-eelarvet ja seda igapäevale mõistetavaks teha.

parendamiseks nii valitsusele kui ka ettevõtetele. Programmi raames käsitletavat teemat on sisendiks Eesti ettevõtlus-, tööstus- ja innovatsioonipoliitika arendamisele ja väljakujundamisele.

2011. aasta oli majanduspoliitika programmi märksõnaks koostöö nii väljaspool Praxist kui ka teiste Praxise programmidega. Koostöös rahvusvaheliste partneritega teostati mitmeid väiksemaid innovatsiooni ja väikese ja keskmise suurusega ettevõtteid puuduvaid analüüseid. Tartu Ülikooliga koos viidi ellu kaks suuremahulist uuringut: hinnati Eesti energeetikasektori tööjõuvajadust ja selle vastavust tööandjate ootustele ning koostati analüütiline ülevaade üleeuroopalise ette-

võtete innovatsiooniuringu Eesti andmete põhjal "Innovaatiline tegevus Eesti ettevõtetes aastatel 2006 – 2008".

Balti Uuringute Instituudi, Technopolis Groupi ja Praxise hariduspoliitika programmiga koostöös teostati EL struktuurivahendite 2007-2013 aasta kõrghariduse ning teadus- ja arendustegevuse meetmete vahehindamine. Uuring tõstas mitmeid olulisi väljakutsed, mis on leidnud kajastust järgmisel EL eelarveperioodi aruteludes. Lisaks alustati koostöös Praxise valitsemise ja kodanikuühiskonna programmiga sotsiaalse mõjuga ettevõtete hindamismetoodika väljatöötamist ja Kodanikuühenduse Sihtkapitali mõju hindamist. Oma panus ettevõtlus- ja maksupoliitika suunal anti ka Valitsemise Valvurite projekti.

Aasta teisel poolel alustati kahe olulise uuringuga: väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arengusuundumuste analüüsi ning lairibaühendustega seotud turutõrkepiirkondade uuringuga. Mõlema uuringu lõpetamine ja tulemuste avalikustamine jääb 2012. aastasse. Uue uurimisteenamana tõstati keskkonnatasude temaatika, kuhu kaasati aktiivselt kaasuurijana Silja Kralik.

Uuringute ja ülevaadete kõrval võib 2011. aastal esile tõsta veel ettevõtluskaasuste koolituse korraldamist EASi tellimisel koostöös OÜ Addendaga. Koolituse ettevalmistamisel ja elluviimisel kaasati Euroopa juhtivaid ärikaasuste metoodika eksperte Taanist. Praxise poolt osalesid varilektoritena Anne Jürgenson ja meie kavaaegne koostööpartner Kadri Kuusk, kelle ülesandeks oli õppematerjal eestindada ning tagada kaasusõppe võimekus ka tulevikus.

Programmi analüüsitegevuse tulemusena tõstati 2011. aastal kõige teravamalt Eesti teadus- arendustegevuse ja kõrghariduse vastavus ettevõtjate ootustele ja vajadustele. Sellele teemale on edasistes poliitikaaruteludes rohkelt tähelepanu pööratud. Samuti on palju kõneainet pälvinud ka Eesti ettevõtete innovatsioonivõimekuse tõstmise võimalused.

Majanduspoliitika programmi eesmärk on aidata kaasa Eesti majanduse teadmistemahukuse ja innovaatilisuse suurendamisele.

2011. aasta suurimad koostööpartnerid/tellijad olid Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Sotsiaalministeerium, Keskkonnaministeerium, Eesti Elektritööstuse Liit ja Eesti Lairibaühenduse Sihtasutus.

Programmis töötas 2011. aastal täis- või osaaajaga kokku viis analüütikut ja üks projektide assistent. Aasta jooksul suundus kaks analüütikut lapsehoolduspuhkusele. Programmi juhi ülesandeid täitis esimesel poolaastal Anne Jürgenson, teisel poolaastal Mari Rell.

Kokku töötati MP juhtimisel aasta jooksul 14 projektiga. Ühtekokku ilmus majanduspoliitika programmi ekspertidelt 2011. aastal neli analüüsiaruannet, üks poliitikaanalüüs ja rida artikleid Eesti meedias ning Praxise blogis.

Tervisepoliitika

Tervisepoliitika programmi missioon on toetada inimeste vajadustele ja ootustele vastava jätkusuutliku tervishoiusüsteemi kujundamist. Selleks analüüsitakse olukorda ja lahendusvõimalusi ning viiakse aktiivselt saadud teadmisi eri huvirühmade ja otsustajateni, et panustada teadmispõhisesse otsustusprotsessi. Oma tegevuses ja lahenduste otsimisel pöörame tähelepanu nii tervist laiemalt mõjutavatele teguritele (ehk tervisesüsteemile) kui ka kitsamalt tervishoiusüsteemile, mida mõistame omavahel seotud ja vahetult inimeste tervise mõjutamiseks loodud asutuste ja spetsialistide võrgustikuna.

Tervisepoliitika programmi strateegilistest tegevussuundadest väärivad 2011. aastal esiletõstmist:

- sotsiaalkaitsesüsteemi terviklik käsitus ning jätkusuutlik rahastamine;
- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamine tervishoiusüsteemi arendamisel;
- oluliste terviseprobleemide terviklik käsitus tervishoiu eri teenusevaldkondade tähenduses;
- tervishoiuressursside strateegiline planeerimine;
- arstlike erialade arengukavade koostamise juhtimine.

2011. aasta suurima mõjuga projektiks oli kahtlemata koostöös töö- ja sotsiaalpoliitika programmiga valminud sotsiaalkaitsesüsteemi jätkusuutliku rahastamise analüüs, mis on aluseks mitmete oluliste sotsiaalvaldkonna reformide edasiviimisel või kavandamisel. Projekti käigus hinnati tervishoiu rahastamise ning pensioni- ja töötuskindlustuse jätkusuutlikkuse tagamiseks võimalike poliitikalavolike mõjusid koostöös valdkonna huvipoolte ja sotsiaalpartneritega. Lisaks pälvis suurt tähelepanu ka autoimmuunsete liigesepõletike majan-

2011. aasta suurima mõjuga projektiks oli sotsiaalkaitsesüsteemi jätkusuutliku rahastamise analüüs.

dusliku koormuse uuring, mis on esmakordne ühe haigusrühma tervikliku sotsiaalse mõju analüüs Eestis.

Tervisepoliitika programmi osales edukalt lõppenud rahvusvahelises koostööprojekti EuroDRG, mille tulemusena on juba avaldatud Praxisse töötajate autorluses üks teadusartikkel ning peatükk ingliskeelses käsiraamatus. Samuti on projekti tulemused üheks aluseks Euroopa Komisjoni poolse tervishoiu rahastamise harmoneerimise algatustes. 2012. aastal jätkuvad veel kolm EL 7. raamprogrammi teadusprojekti.

Programmi tegevuste maht 2011. aastal oli samas suurusjärgus, mis 2010. aastal. Sellega oli tervisepoliitika programm 2011. aastal tegevusmahult Praxises suuruselt teine. Programmi eksporditulu (86 206 eurot) oli organisatsiooni suurim.

Peamised tellijad/koostööpartnerid olid 2011. aastal Euroopa Komisjon, erinevad Euroopa ülikoolid, Rahandusministeerium, Sotsiaalministeerium, Eesti Reumaliit.

2011. aastal liikus tervisepoliitika programm kiirelt töötajate ning tegevusmahu kasvult strateegiliste teemavaldkondade sisulisele arendamisele. Kokku töötas programmis 8 inimest. Programmi juhtis jätkuvalt Ain Aaviksoo, aasta jooksul programmis aktiivsete töötajate arv

vähenes – üks töötaja keskendus doktoritöö tegemisele ning teine siirdus lapsehoolduspuhkusele. Programmi personaliarengus liiguti individuaalsete kompetentsuste arendamisele ning kitsamates teemavaldkondades spetsialiseerumisele, et tagada tulemuslik eri meetodite valdamine ja probleemküsimuste lahendamine. Jätkuvalt kaasati projektide teostamisse väliseid eksperte nii Eestist kui ka välismaalt.

Tervisepoliitika programmis oli 2011. aastal jooksul aktiivselt töös 13 projekti, millest sündis 4 uuringuaruannet, üks teadusartikkel, peatükk ingliskeelses käsiraamatus ning programmi juhtimisel toimus ka üks mõttehommik.

Töö- ja sotsiaalpoliitika

Töö- ja sotsiaalpoliitika programmi (TSP) eesmärk on analüüsida arengutrende tööturul ja sotsiaalvaldkonnas ning hinnata nendes valdkondades tehtud otsuste ja seaduste mõju. 2011. aastal oli töö- ja sotsiaalpoliitika programmi peamisteks uurimissuundadeks:

- trendid tööturul ning töö- ja sotsiaalpoliitikas;
- toetuste ja maksude mõju indiviidide töötamise motivatsioonile ning tulude jaotusele, vaesuse leevendamisele ning põlvkondadesisesele ja -vahelisele ümberjaotusele;

NOORTESEIRE AASTARAAMAT 2010

6 NOORTELE SUUNATUD TÖÖTURUTEENUSED

Kirsti Nurmela

6.1. Sissejuhatus

Tööturule sisenemine võib olla noortele väga keeruline protsess, seda eriti raskes majandusolukorras. Juhul, kui iseseisvalt töö leidmine ei õnnestu, on noortel võimalus registreeruda Töötukassas, mis tagab neile ligipääsu pakutavatele tööturuteenustele ja toetustele. Noorena töötaks jäämine mõjub ka tulevikuvaarvateid ning suurendab töötuse riski hilisemas tööelus. Seetõttu vaadeldakse nii Eesti kui ka paljude teiste riikide tööpõlitas noori eraldi töötururiskirühmana, kelle tööle rakendumine võib olla raskendatud ning kelle iseloomulike vajadustega tuleb tööturuteenuste pakkumisel arvestada. Eesti tööturuteenuste ja toetuste seaduse kohaselt kuuluvad tööturu riskirühma 16–24-aastased noored. See on ka Töötukassa töötuna registreerimise vanusepiirang – alla 16-aastased ei saa ennast töötuna arvele võtta. Kuni aga saavad vähemalt 13-aastased registreerida ennast Töötukassa töötajaks. See annab siniski ligipääsu vaid väga piiratud tööturuteenuste valikule¹⁾.

Ka noorte tööturu probleemidele lähemine on väga mitmeoluline ning hõlmab väga erinevaid valdkondi nii tööturupoliitika kui ka hariduse valdkonnas (sh noortele suuna-

¹⁾ Tööturuteenuste ja toetuste seaduse kohaselt osutatakse töötajate arvel olevatele isikutele teavetöö- ja tööturuteenustele ning tööturuteenustele ja toetustele, töövahendust ning karjäärinõustamist.

tud karjäärinõustamist, tööturu ja tasemeõppe tugemam seostamine jne). Käesolev artikkel keskendub Töötukassa kaudu noortele suunatud tööturuteenustele. Kuna töötaks on võimalik end registreerida alates 16. eluaastast, käsitletakse peatükis noortena 16–24-aastased. Peatükis vaadeldakse, millised võimalused ning toetused pakutakse noortele tööturule sisenemisel ning ni paljud, kui olemasolevad andmed lubavad, ka seda, kui palju just noored neid teenuseid ja toetusi kasutavad. Olemasolevate uuringutele tuginedes (nt Leetmaa jt 2003, Jürgenson jt 2010, Võrk jt 2010) tuuakse välja teemuste tulemuslikkuse hinnangid.

6.2. Noorte pöördumine Töötukassasse

Töötusest rääkides viidatakse sageli kahele erinevale numbrile – Statistikaameti kiirelõuuringu andmed (Eesti tööjuuuringu põhjal), mille tootuse näitajad on reeglina suuremad, ning Töötukassa registreeritud töötute andmed, mis on suurusjärgu võrra väiksemad. Kui Statistikaameti andmetes võetakse aluseks inimeste endi ütlused oma tööturu staatuse kohta esindusliku valimi põhjal, siis Töötukassa tugineb sellele, kui paljud inimesed on ennast töötuna arvele võtnud. Seega katleb Statistikaameti andmed ka neid töötuid, kes ei ole

- tööturu- ja sotsiaalteenuste tulemuslikkus ja kättesaadavus;
- sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlikkus;
- töö- ja pereelu ühitamine ning perepoliitika mõju;
- kollektiivsed töösuhted ja sotsiaalpartnerlus.

2011. aastal jätkusid mitmed pikaajalised projektid, mis jälgivad arenguid töö- ja sotsiaalpoliitika valdkonnas, sh kaastöö Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondile (alates 2006), Euroopa Tööhõive Seirekeskusele (European Employment Observatory) (alates 2003) ning 2008. aastal alguse saanud kaastöö tööhõive ja soolise võrdõiguslikkuse võrgustikule (Network on Employment and Gender Equality Issues, EGGE) ja sotsiaalse kaasatuse, tervise ja pikaajalise hoolduse võrgustikule (Network on Social Inclusion, Health and Long Term Care, EGGSI). Samuti viidi läbi mitmeid ühekordseid analüüsiprojekte erinevatel ülal mainitud teemadel.

Mitmed TSP analüütikute varasemad tööd ja esinemised leidsid kasutust ja kajastust mitmetes poliitikute avalikes aruteludes, sh 2010. aastal lõpetatud palgalõhe uuringu tulemused ja seal

kasutatud sõnavara, lapsehoiuteenuste rahastamise küsimused kui ka sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlikkuse uuring. TSP analüütikud osalesid mitmel korral ka Riigikogu komisjonides ettekannetega (nt ettekanded asenduskodude uuringu tulemustest ja lastega perede vaesusest Riigikogu sotsiaalkomisjonis). TSP analüütikud kohtusid 2011. aastal ka Euroopa Komisjoni DG ECFIN (Economic and Financial Affairs) esindajatega, et arutada Eesti majanduse väljakutseid ning sotsiaalpoliitika ja tööturu valdkonna soovitusi Eestile.

2011. aasta jooksul töötas TSP-s täis- või osalise koormusega 5 analüütikut ja üks assistent. Sealjuures viibis kolm analüütikut suurema osa aastast õppe- või lapsehoolduspuhkusel, mistõttu kujunes eelmise aasta käive varasemate aastatega võrreldes mõnevõrra väiksemaks. Aasta jooksul kaasati erinevates projektides 4 külalisuurijat. Perioodil 1. jaanuar – 31. juuli 2011 täitis programmijuhi kohusetäitja ülesandeid Kirsti Nurmela. Alates 1. augustist 2011 jätkas TSP programmijuhina ja Praxise juhatuse liikmena Reelika Leetmaa.

Ühtekokku ilmus TSP ekspertidelt 2011. aastal 11 publikatsiooni erinevate põhjalikemate uuringute ja ka lühemate analüüside põhjal, sh 1 poliitikaanalüüs. TSP analüütikute eestvedamisel korraldati märtsis 2011 mõttehommik “Kuidas tagada asenduskodude noorte edukas iseseisvumine?”. Erinevate monitooringuprojektide raames koostati 26 erinevat aruannet Eesti kohta, millest paljud on olnud sisendiks Euroopa riikide võrdlevale ülevaatele. Lisaks panustasid TSP analüütikud teiste Praxise programmide poolt avaldatud publikatsioonide koostamisse.

2011. aastal oli töö- ja sotsiaalpoliitika programmi üheks peamiseks uurimisuunaks tööturuteenuste kättesaadavus.

Näiteks valmisid artiklid Noorteseire aastaraamatus; panus anti energeetika tööjõu uuringusse ning osaleti 3 poliitikaanalüüsi koostamisel valimislubaduste ning hiljem valitsuse tegevuskava jälgimisel. Väga oluliseks kujunes ka osalemine sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutliku rahastamise võimaluste analüüsis (vt ülevaadet tervise- poliitika programmist), mille üheks põhiautoriks oli TSP analüütik Andres Võrk.

2011. aastal oli TSP-l erinevatel ajahetkedel käigus 15 analüüsiprojekti. Nendest 10 projekti oli rahastatud rahvusvaheliste organisatsioonide poolt, sh Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni koolituskeskus Itaalias (International Training Centre of the ILO), Euroopa Elu- ja Tööttingimuste Parandamise Fond (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions), GHK Consulting Ltd ja Fondazione Giacomo Brodolini ning Istituto per la Ricerca Sociale Itaaliast. 2011. aasta koostööpartneriteks ja rahastajateks Eestis olid Sotsiaalministeerium, SOS Lasteküla Eesti Ühing ning Riigikantselei (Tarkade Otsuste Fond).

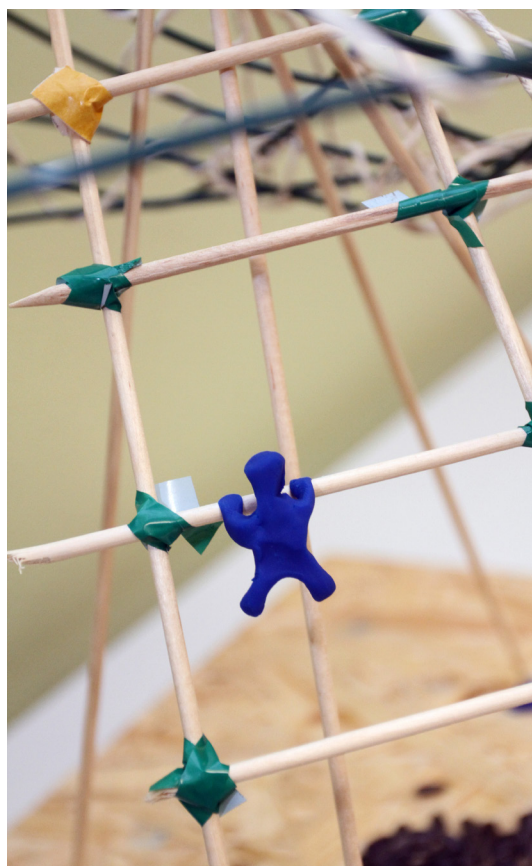
Valitsemise ja kodanikuühiskonna poliitika

Valitsemise ja kodanikuühiskonna programmi (VKP) eesmärk on toetada kaasaegsete valitsemise põhimõtete rakendamist ning kodanikuühiskonna võimestamist ühiskonnaelu korraldamisel. Kuigi palju tähelepanu pälvis kodanikuühiskonna areng, tegeleb VKP järjest enam ka hea riigivalitsemise teemadega ning muidugi ka kodanikuühenduste ja avaliku sektori vahelise suhtluse edendamisega.

Viimasel paaril aastal on olulist rõhku pandud kaasamise tõhustamisele ja ühiskondliku dialoogi pidamisele. Alates 2007. aastast on Praxis tegelenud ka lõimumispoliitikaga, mis viimastel aastatel on olnud valitsemise ja kodanikuühiskonna programmi vedada. Kui 2010. aastal koordineeris VKP lõimumiskava uue rakendusplaani väljatöötamist, siis 2011. aastal juhtis programm projekti, mille raames koostati

koos Tartu Ülikooli teadlaste ja TNS Emoriga Eesti ühiskonna integratsiooni monitooring ehk elanikkonna hoiakute ja arvamuste uuring. See oli programmis aasta kõige suurema töömahuga ettevõtmine, milles osalesid veel kahe programmi – hariduspoliitika ning töö- ja sotsiaalpoliitika analüütikud.

Kokkuvõttes õnnestus strateegilisi eesmärke ja rõhuasetusi täita ning teha stabiilset tööd teemadel, mis on programmi tugevused – näiteks lõimumine ja kaasamine.

Viimastel aastatel on Praxis valitsemise ja kodanikuühiskonna programmi algatused suurendanud oma nähtavust ja mõju.

Teisest küljest tekkis juurde uusi suundi. Eelkõige kerkis 2011. aastal esile Praxise, just VKP, roll arutelul algatajana oluliste ühiskondlike teemade suhtes. Korraldati kaks mõttehommikut – neist üks oli seotud Riigikogu valimistega. Arutelul teljeks olid rahvastikuprobleemid – eelkõige ühiskonna vananemine ning riigi võimekus tulevikus kindlustada nii pensionäridele kui lastega peredele vajalikke toetusi. Teisel mõttehommikul käivitati koostöös Rahandusministeeriumiga EL uue eelarveperioodi (2014–2020) planeerimine ja kaasamisprotsess. Mõttehommikuga samal ajal arutati planeerimistegevuste kava valitsuses. Tegu oli esimese üritusega, millel osalesid valitsusvälised osapooled – tegevuste tulevased rakendajad ja kasusaajad.

2011. aasta oli programmi tegevus jätkuvalt intensiivne, projektide maht ja tegevuste mitmekesisus oli võrreldav 2010. aastaga. VKP tegevusmaht oli 2011. aastal Praxise programmidest suurim. Valitsemise ja kodanikuühiskonna teemadel on Praxis viimastel aastatel oma nähtavust ja mõju suurendanud ja tõusnud on ka koostööpartnerite arv nii avalikust kui ka mittetulundussektorist.

2011. aasta olulisemad tegevused olid järgmised:

- **Kaasamise edendamine:** viidi lõpule ja ilmus valitsusasutuste kaasamispraktikate analüüsiaruanne, mis kirjeldab olukorda kodanikuühendustega konsulteerimisel. Samuti tehakse ettepanekuid avaliku sektori tööprotsesside arendamiseks. Riigikantselei vedamisel kinnitas valitsus ka kaasamise hea tava, mis peaks kujunema aluseks kodanikuühenduste osalemise korraldamisel. Jätkusid kaasamiskoolitused ametnikele, mis leidsid väga aktiivset osavõttu ja positiivset vastukaja. Kaasamise koolitused on jätkuvalt nõutud ka organisatsioonisiseste koolitustena, nii ministeeriumides kui ka kohalikes omavalitsustes ja muudes avaliku sektori asutustes.
- **Lõimumispoliitika elluviimise toetamine:** viidi läbi elanikkonna küsitlus ning koos-

2011. aastal ilmus põhjalik analüüs vabatahtliku töö majandusliku ja sotsiaalse väärtuse hindamisest.

tati analüüsiaruanne ja soovitused edasiseks lõimumistegevuste suunamiseks. Tegu oli mahuka ja väga põhjaliku analüüsiga lõimumise olukorrast ja edasistest vajadustest. Eesti ühiskonna Integratsiooni monitoringu aruanne ilmus 2012. aastal.

- Valmis **avaliku teenistuse koolitussüsteemi analüüs**, mis on sisendiks ametnike koolitussüsteemi ja -programmide uuendamisele ning ametnikkonna süsteemsele arendamisele. Näiteks mitmeid analüüsis antud soovitusi on juba arvestatud uue keske koolituse programmi koostamisel.
- **Kodanikuühiskonna arendamisel** tegeleti peamiselt vabatahtliku tegevuse laiema arengu toetamisega, koostades strateegiad nii kodanike vabatahtliku tegevuse üldisemaks teavitamiseks kui ka eraldi päästeala vabatahtlikkuse kommunikatsiooniks (ilmuvad aastal 2012). Ilmus põhjalik analüüs vabatahtliku töö majandusliku ja sotsiaalse väärtuse hindamisest. Oluline on ka ülevaade annetusmudelitest ja soovitused ühendustele selle rahastamisliigi edasiseks kasutamiseks.
- **Ühiskondliku dialoogi edendamine:** 2011. aasta oli eriline, kuna kevadel toimusid Riigikogu valimised. Kogu Praxis oli aktiivselt kaasatud erakondade valimisplatvormide analüüsimisel ja valijatele antavate lubaduste kommenteerimisel. Tänu Open Society Foundations toetatud projektile võrreldi erakondade programmides toodud lubadusi ja nende võimalikku mõju olulistele riigielu probleemidele. Kuna koostatud lühianalüüse levitati aktiivselt

nii poliitikele kui meedias, suudeti rikastada kampaania-aegset avalikku arutelu ja pakkuda sisulist kommentaari, mitte kampaanialoosungite kriitikat.

- Avatud Eesti Fondi toel käivitati **projekt Valitsemise valvurid**, mille raames terve valimistsükli jooksul jälgitakse valitsuse tegevusprogrammi täitmist ehk riigivalitsemise argipäeva. See on algatus, milles on võrgustikuks ühinenud nii Praxis kui teiste mõttekodade ja uuringukeskuste analüütikud, kodanikuühendused ja teised sõltumatud asjatundjad.

Projektide olulisematest tellijatest/rahastajatest olid 2011. aastal Kultuuriministeerium, Siseministeerium, Rahandusministeerium, Riigikantselei, Avatud Eesti Fond, Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK), Heateo Sihtasutus jt. Rahvusvahelistest rahastajatest tuleb esile tõsta Avatud Ühiskonna Fonde (Open Society Foundations), kelle toetuse abil oli võimalik ellu viia olulise mõjuga projekt valimisprogrammide analüüsist.

Aruandeaastal töötas programmis programmijuht, ekspert ning kaks analüütikut. Programmi juhtis kuni novembrini Annika Uudelepp ning edasi Hille Hinsberg, kes on ühtlasi programmis kodanikuühiskonna ekspert. Programmi meeskonnas oli 2011. aastal ka kaks analüütikut. Jätkuvalt tehakse aktiivselt koostööd külalisuurijatega ja teiste analüüsiastutustega, näiteks uuringukeskusega TNS Emor, Tartu Ülikooli sotsiaalteadlastega (sh Marju Lauristin, Triin Vihalemm, Peeter Vihalemm jt), OÜga Geomedia, EMSLi ja e-Riigi Akadeemiaga.

Kokku oli aruandeaastal 22 aktiivset projekti, millele lisandus hulgaliselt jooksivaid tegevusi eelkõige koolituste, eri teemadel arutelude juhtimise ja töörühmades osalemise näol. Programmi töödest sündis ühtekokku 6 analüüsiaruannet, toimus 2 mõttehommikut ja programmi koordineerimisel valmis erinevates poliitikavaldkondades 7 valimisprogrammide alast poliitikaanalüüsi.

Praxis organisatsioonina

Töötajad, juhtimine, töökeskkond

Viimasel kahel aastal on Praxise töötajate arv kasvanud 55% võrra: 2011. aasta detsembris oli Praxises 31 töötajat, mis on 11 inimese võrra enam kui 2009. aastal samal ajal (töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale oli 2011. aastal 27 ja 2010. aastal 23). 2012. aasta juuni seisuga töötas Praxises 33 inimest. Jätkuvalt peame oluliseks külalisuurijate, praktikantide ja vabatahtlike kaasamist.

Töötajate arvu kasvu tulemusena on Praxises väljakujunenud hästitoimivad valdkondlikud uurimisrühmad. See võimaldab ühelt poolt teostada temaatilisi süvaanalüüse, teisalt aga algatada enam mahukaid valdkondadeüleseid uurimisprojekte, kus eri valdkondade eksperdid täiendavad üksteise teadmisi.

2011. aastal toimus mitmeid muudatusi valdkondlike uurimisprogrammide juhtimises:

Praxises on väljakujunenud viis hästitoimivat valdkondlikku uurimisrühma.

- majanduspoliitika programmi juhi kohusetäitjaks sai 2011. aasta augustist Mari Rell;
- töö- ja sotsiaalpoliitika juhi kohale naasis pärast lapsehoolduspuhkust 2011. aasta augustist Reelika Leetmaa;
- valitsemise ja kodanikuühiskonna programmi juhi kohusetäitjaks sai alates 2011. aasta novembrist Hille Hinsberg.

Programmijuhtidena jätkasid tööd:

- tervisepoliitika programmi juht Ain Aaviksoo;
- hariduspoliitika programmi juht Laura Kirss.

Lisaks viiele toimivale valdkondlikule uurimisprogrammidele, alustas 2011. aasta juunis tööd Praxise Akadeemia, mille põhitegevuseks on koolitus- ja arendustegevuse pakkumine. Praxise akadeemiat asus juhtima Kristina Mänd.

Lähiaastatel on plaanis hoida töötajate arv stabiilsena ja panustada töötajate kvalifikatsiooni tõstmisele toetades töötajate tasemeõpingute lõpetamist. Organisatsioonil on olemas toimiv õppepuhkuste kord, mis võimaldab töötajatel seadusest soodsamatel võimalustel lõpetada magistri ja doktoriõpingud (2011. aastal oli Praxises 9 doktoranti, kellest üks jõudis ka doktorikraadi kaitsmiseni; 6 töötajat kaitses magistrikraadi). Lisaks toimuvad regulaarselt siseseminarid, kus arutatakse nii käimasolevate uuringute metoodika kui ka tulemustega seotud küsimusi; ning sisekoolitused, mille eesmärk on arendada tööks vajalikke oskusi (2011. aastal toimusid näiteks kommunikatsiooni- ja analüütilise teksti koostamise alased koolitused). Oma tööde senisest nähtavamaks muutmiseks ja süsteemaks levitamiseks loodi 2011. aastal kommunikatsioonispetsialisti ametikoht, kuhu asus alates jaanuarist tööle Eneli Mikko.

Mõttekeskuse meeskonna üheksast doktorandist kaitses sel aastal doktorikraadi Marre Karu.

Praxise meeskonna jaoks on läbi aegade olnud oluline anda panus ühiskonna arengusse ka väljapool oma erialast tööd. Üheks sotsiaalse vastutuse vormiks, milles Praxise töötajad on aasta-aastalt osalenud, on vabatahtlik tegevus. Praxise meeskond käib mitmendat aastat kevaditi Soomaal talgutel, kus aidatakse korrastada avalikke matkaradasid ja matkakeskuse territooriumi. Mitmel aastal, nii ka 2011. aastal, on osaletud heategevusüritusel Rate Race ja seeläbi on töötajad teinud annetusi abivajajatele.

Praxist juhtis 2011. aastal kaheliikmeline juhatus. Juhatuses esimehena jätkas Annika Uudelepp. 2011. aasta augustini oli teine juhatuse liige Ain Aaviksoo ning alates augustist 2011. asus juhatuse liikmeks Reelika Leetmaa. Ain Aaviksoo lahkus juhatusest omal soovil, et senisest enam

ERR Mobil Oitse Uudised Sport Ilm TV Raadio Saatekavad Veel Arhiv Eng Rus

ERR | UUDISED

Oitse Kontakt Tee avaleheks RSS

OTSI

Avalehele Vasta toimetusele Printi

Jaga veel

AVALEHT

- Kõik uudised
- Kõik videod
- Eesti
- Arvamus
- Välismaa
- Majandus
- Kultuur
- Teadus
- Sport
- Ilm
- Varia
- ERR maailmas
- Aktuaalne kaamera
- Viipekeelsed uudised
- Uudiste arhiv
- Galeriid
- Toimetuse tel: 611 4111

Praxis: maksulubadused on üldsõnalisel

26.01.2011 15:22

Erakondade maksupoliitilisi lubadusi uurinud Praxise analüütik Risto Kaarna ütles, et paljud neist on sõnastatud ilma konkreetsete numbriteta või ajaraamistikuta.

"See tekitab olukorra, kus nende lubaduste oodatavat mõju ning nende hilisemat täitmist on raske objektiivselt mõõta," märkis Kaarna ERR-i valimisportaalis avaldatud **analüüsis**.

"Enamik erakondi peavad oluliseks üldise maksukoormuse langetamist kui Eesti majanduse elavdamise mõjurit. Valijat aga huvitab, kes kannab suurima maksukoorma - kas ettevõtjad, töötajad või tarbijad, kas jõukamad või madalama palgaga inimesed," ütles ta.

"Paraku pole see platvormides lõpuni selge. Samuti pole selgelt esile toodud eesmärke, mida ühe või teise maksumuudatusega saavutada tahetakse. Teiseks on paljud maksulubadused jäänud konkreetsete numbriteta. Kolmandaks tekib küsimus, mis ajaks lubatud muudatused maksusüsteemis ellu viiakse," lüüsi analüütik.

- Praxis: valimisplatvormid ei puuduta vabatahtlike tööd 03.03.2011
- Praxis: isad jäeti valimislubadustes kõrvale (4) 21.02.2011
- Praxis: parteidel napib uudseid haridusideid (1) 16.02.2011
- Analüütik: debatil jäi maksuküsimustes lahtisi otsi (3) 27.01.2011
- Kriis: töötusmaksu ei tohi kiirustades langetada (3) 26.01.2011
- Laar: rahvuslikes huvides on vaja makse langetada (32) 23.01.2011
- Analüütik: ettevõtete tulumaks vajaks ümbervaatamist (6) 13.01.2011
- Pentus võttis astmelise tulumaksu vastu appi Statoili (104) 17.11.2010

VÄRSKED VIDEOKLIPID

Uut tüüpi lambid tasuvad end ära mõne aastaga

Reede tuleb vihmahooaegudega

Jüssi: Nord Streami uuringutel ei tohiks vanu vigu korrata

VÄRSKED TELEUUDISED

Aktuaalne kaamera kell 21.00

Aktuaalne kaamera kell 18.30

VÄRSKED ARTIKLID

► Energiajookide piirangud on sotsiaalministeeriumis arutlusele

pühenduda oma doktoriõpingutele ja tervise- poliitikaga seotud teemadele.

Nõukogu koosseisus 2011. aastal muudatusi ei toimunud: nõukogu esimehena jätkas Daniel Vaarik ja nõukogu liikmetena Ene-Margit Tiit, Kadi Lambot ning Sten Tamkivi.

Organisatsiooni tööjõukuludest annab ülevaate käesoleva aruande lisa 11. Kokku olid Praxise tööjõukulud 2011. aastal 603 220 eurot (2010. aastal 476 181 eurot), sealhulgas juhatuse liikme tasud 14 821 eurot (2010. aastal 9 203 eurot).

Praxisel on jätkuvalt kaks kontorit – Tallinnas ja Tartus. 2011. aasta oli esimene täisaasta uues Tallinna kontoris, kuhu koliti 2010. aasta sügisel. Uus kontor pakub tänapäevast töökeskkonda, mis arvestab mõttekoja tööd – vajadust omavahelisteks aruteludeks, meeldivat ja inspireerivat õhkkonda. 2011. aastasse jäid mitmed uue kontori sisustamisega seotud kulud, mis on ühekordne investeering. Samuti laiendati Tartu kontori ruume, arvestades mõnevõrra kasvanud töötajate arvu ja nõupidamisteks-kohtumisteks sobiliku ruumi vajadust. Neist muudatustest tulenevalt kasvasid aruandlusaastal oluliselt ka kontoripinna rendi ja ruumide sisustamisega seotud soetuste kulud (vt ka lisa 9). Tehtud

investeeringud töökeskkonda toetavad organisatsiooni eesmärke ja tegevust ning lähiaastatel olulisi muutusi kontoritega seoses kavas ei ole.

Partnerid ja sihtrühmad

Praxis tegutseb oma missioonist lähtuvalt avalikes huvides, ent meie partnerite hulgas on esindatud kõik ühiskonna osapooled avalikust, era- ja vabasektorist. Niisamuti on alates asutamisest Praxise aktiivsete partnerite ring hõlmanud organisatsioonid nii Eestist kui ka välismaalt. Kokku oli Praxisel 2011. aastal lepinguline suhe peaaegu 60 organisatsiooniga, sh 8 ministeeriumi ja Riigikantseleiga, Eesti olulisemate vabasektori organisatsioonidega, aga ka Euroopa Komisjoni, Avatud Ühiskonna Instituudi, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni ja mitmete juhtivate Euroopa uurimisasutustega (vt ka 2011. aasta projektide nimekirja tegevusaruande lõpus).

Põhiline koostöö toimub riigisektori ja raudsuuringute valdkonnas ning peamine fookus on Eesti poliitika kujundamine. Samal ajal on väga olulisel kohal ka koostöö rahvusvahelisel areenil, samuti vabasektoriga ning arenemine teadussuunal. 2011. aastal töötati rahvusvahelise koostöö laiendamise teemal, seejuures otsiti

uusi koostööpartnereid, valmistati ette ühisprojekte ja tutvustati oma tegevust erinevates rahvusvahelistes võrgustikes.

2011. aastal süvenes oluliselt koostöö mitmete Eesti meediaväljaannetega – nt ERR, suuremad päevalehed, mitmed nädalalehed. Meediaväljaannetega tihedam koostöö aitab analüüsidega loodud teadmist ühiskonnas laiemalt levitada ja algatada ühiskondlikku arutelu olulistel teemadel. Kõige suurem projekt sündis koos ERR-ga, mille käigus panustati 2011. aastal Riigikogu valimiste eelsesse debatti ning käivitati Valitsemise Valvurite tegevus.

Rahastamine

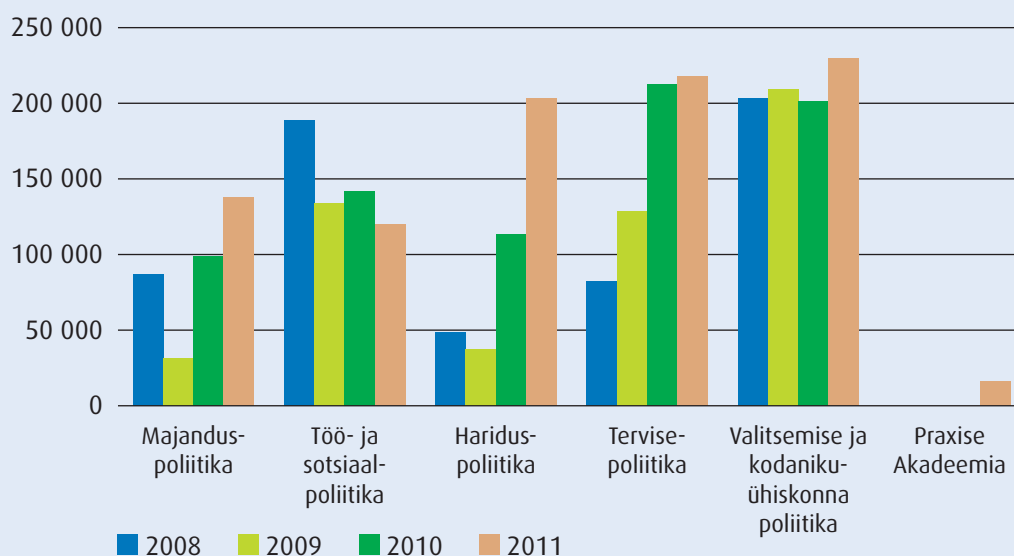
Praxise tegevusmaht kasvas 2011. aastal oluliselt ja saavutas suurima tulude taseme oma tegevuse ajaloos (924 736 eurot 2011. aastal võrreldes 767 829 euroga 2010. aastal; vt lisa 16). Praxis on isemajandav organisatsioon ja ei saa üheltki rahastajalt institutsionaalset tegevustoetust. Organisatsiooni arendamist, ühiskondlikku tegevust finantseeritakse valdavalt majanduskonkurentsis (hangetel) võidetud projektides tekkinud tulu toel.

Praxise tegevusmaht kasvas 2011. aastal oluliselt ja saavutas suurima tulude taseme oma tegevuse ajaloos.

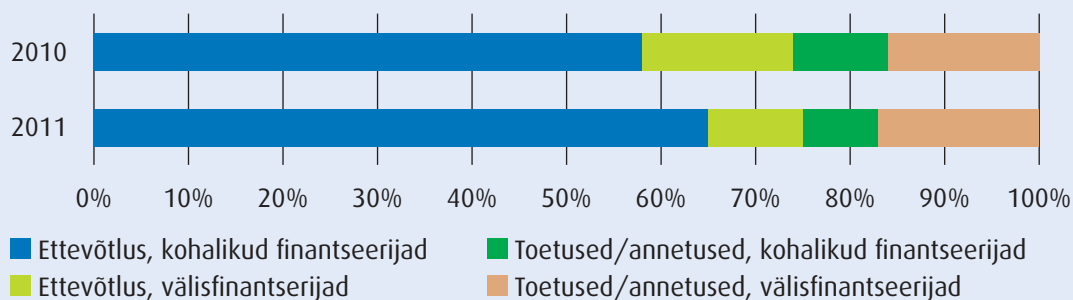

Kõige suurema käibega olid möödunud aastal jätkuvalt valitsemise ja kodanikuühiskonna ning tervisepoliitika programmid. Suurim käibekasv oli hariduspoliitika programmil (vt joonis 1), kus täiendavate töötajate kaasamise ja tegevusmahu laiendamise tulemusel käive peaaegu kahekordistus. Märkimisväärselt kasvas ka majanduspoliitika programmi käive. Võrreldes varasemate aastatega, on käive langenud töö- ja sotsiaalpoliitika programmis, kus mitu projektijuhti oli tööst eemal seoses õppe- või lapsehoolduspuhkusega. Aasta keskpaigast alustanud Praxise akadeemia tegevusmahuks kujunes 16 151 eurot. 2012. aastal võib oodata esmajoonel Praxise akadeemia ning töö- ja sotsiaalpoliitika programmi käibe kasvu, hariduspoliitika ja valitsemise ja kodanikuühiskonna poliitika programmide käive püsib pigem stabiilsena ja mõnevõrra on oodata tervisepoliitika ja majanduspoliitika käibe vähenemist.

Joonis 1. Käibe muutus programmi

Joonis 2. Käibe jaotus kohaliku ja välisfinantseeringu vahel

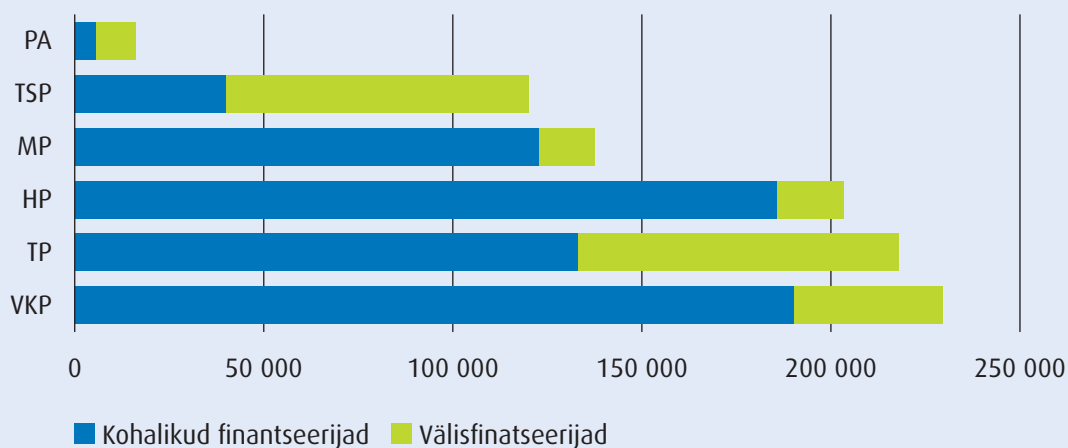
Suur osa Praxise käibest on raamatupidamislikus mõttes „ettevõtlus“ ehk käive, millelt tuleb tasuta käibemaksu (2011. aastal 75%, vt joonis 2). Ettevõtlusega seotud projektideks raamatupidamislikus mõttes on riigihangetena teostatud projektid, mis on peamine rakendusüringute rahastamise viis Eestis (2011. aastal 86% ettevõtlusega seotud käibest). Samuti kuuluvad siia välisfinantseerijate poolt rahastatud käibemaksuga maksustatud projektid (2011. aastal 14% ettevõtlusega seotud käibest).

Toetusprojektid on sellised, mida rahastatakse kas sihtotstarbelistest eraldistest, organisatsiooni enda poolt taotletud toetustest ja annetustest. Neilt projektidelt ei tasuta käibemaksu ning raamatupidamislikus mõttes loetakse selliseid projekte põhitegevusprojektideks. Suurema

osa põhitegevuse projektidest moodustasid välisfinantseerijate poolt rahastatud projektid, näiteks Euroopa Liidu 7. raamprogrammi poolt ja OSI rahastatud projektid (vt joonis 2).

Välisfinantseerimise olemasolu on oluline organisatsiooni finantsilise stabiilsuse ning sõltumatu tagamiseks. Kogu organisatsiooni tulust on välisfinantseerijate poolt rahastatud veidi enam kui veerand (2011. aastal 26%, vt joonis 2). Kõige suurem ekspordikäive absoluutarvudes arvestades nii põhitegevuse kui ka ettevõtlusega seotud tulu oli tervisepoliitika ning töö- ja sotsiaalpoliitika programmil (2011. aastal vastavalt 84 753 ja 80 021 eurot; vt joonis 3). Sealjuures moodustas töö- ja sotsiaalpoliitika programmi kogukäibest välisfinantseerimise osakaal koguni 67%.

Joonis 3. Programmide käibe jaotus kohaliku ja välisfinantseeringu vahel

Tervisepoliitika programm

Ain Aaviksoo
Programmijuht,
juhatuse liige

Gerli Paat-Ahi
Analüütik

Heli Laarmann
Projektijuht

Janek Saluse
Analüütik

Priit Kruus
Analüütik

Vootele Veldre
Analüütik

Riina Sikkut
Analüütik

Reelika Ermel
Assistent

Majanduspoliitika programm

Anne Jürgenson
Analüütik/
programmijuht

Mari Rell
Analüütik/
programmijuht

Katrin Pihor
Hindamisekspert/
projektijuht

Risto Kaarna
Analüütik

Valentina Batueva
Assistent

Helena Rozeik
Analüütik

Töö- ja sotsiaalpoliitika programm

Kirsti Nurmela
Analüütik/
programmijuht

Marre Karu
Analüütik

Pirjo Turk
Analüütik

Andres Võrk
Analüütik

Liina Osila
Assistent

Reelika Leetmaa
Programmijuht/
juhatuse liige

Praxise Akadeemia

Kristina Mänd
Programmijuht

Katariina Rebane
Projektijuht

Valitsemise ja kodanikuühiskonna programm

Annika Uudelepp
Programmijuht,
juhatuse esimees

Külvi Noor
Analüütik

Maiu Uus
Analüütik

Hille Hinsberg
Ekspert

Hariduspoliitika programm

Laura Kirss
Programmijuht/
analüütik

Eve Mägi
Analüütik

Mihkel Nestor
Analüütik

Hanna-Stella Haaristo
Analüütik

Kontor

Irina Putškova
Büroojuht

Eneli Mikko
Kommunikatsiooni-
spetsialist

2011. aasta projektide loetelu

Nr	Projekt	Tellija/Rahastaja
----	---------	-------------------

Praxise Akadeemia

1	Eesti tervishoiuteemaline õppereis Vietnami delegatsioonile	Ministry of Health of Vietnam, Health insurance department, Vietnam
2	Õigusloomejuhtide koostöökoolitus	Riigikantselei
3	Eestkoste plaanimine	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital
4	Arengukoostöö väärtused	MTÜ Arengukoostöö ümarlaud
5	Koolitused mõttekodade rollist erinevatele asutustele	Gruusia mõttekodade esindajad, Kosovo kodanikuühenduste esindajad, Euroopa Vaesuse Vastu Võitlemise Võrgustik
6	Kolmanda sektori trendid ja juhtimine, MAK mentorprogramm	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
7	Avalikud teenused ja nende delegeerimine	MTÜ Perede ja laste nõuandekeskus
8	Eestkoste plaanimine ja hindamine	Latvian NGO Alliance, Läti

Hariduspoliitika

9	Rahvusvaheline üliõpilaste eluolu uuring EUROSTUDENT IV	SA Archimedes, programm Primus
10	Noorsootöö seiresüsteemi arendamine ja rakendamine	Eesti Noorsootöö Keskus
11	Õppenõustamisteenustega rahulolu ja nende kättesaadavus	SA Innove (end. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus)
12	Säästvat arengut toetav haridus riiklikus õppekavas	Network of Education Policy Centers (NEPC), Horvaatia; Euroopa Komisjon
13	Keskharidusastme lõpetajate karjäärivalikud	SA Archimedes, programm Primus
14	EL tõukefondide programmiperioodil 2007–2013 toetatud teadus- ja arendustegevuse ning kõrghariduse meetmete rakendamise vahehindamine	Haridus- ja Teadusministeerium
15	Eesti kõrghariduse rahvusvahelistumise strateegia aastateks 2006–2015 vahehindamine	SA Archimedes, programm "DoRa"
16	Uuring õpipoisioõppe pakkumise kohta Euroopa Liidu liikmesriikides	IKEI, Hispaania / Euroopa Komisjon
17	Õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi üleminekuhindamises osalemine	SA Archimedes, Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuur
18	Pedagoogilise praktika analüüs kuues kõrgkoolis	SA Archimedes, programm Eduko
19	Õpetajakoolituse raamnõuete muutmise ettepanekute koondamine	SA Archimedes, programm Eduko
20	Kutseõppeasutuste vilistlaste uuring	SA Innove (end. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus)
21	Tartu Ülikooli avatud ülikooli õppevormi uuring	Tartu Ülikool
22	Eraõpetuse võrdlev analüüs	Network of Education Policy Centers, Horvaatia

Majanduspoliitika

23	Europe INNOVA -Sectoral Innovation Watch	Netherlands Organization for Applied Scientific Research, Holland
24	Research intensive high-tech SMEs in high-risk multidisciplinary ICT research	KMU forschung Austria Austrian Institute for SME Research, Austria

25	Energeetika töäjõu uuring	Eesti Elektriõõstuse Liit (Tarkade Otsuste Fondi kaudu)
26	Kohaliku omavalitsuse poolt isikult ja/või perekonnalt sotsiaalteenuste eest tasu nõudmine	Sotsiaalministeerium
27	Uuringu Innovaatiline tegevus ettevõtetes aastatel 2006-2008 publikatsiooni koostamine	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
28	MICREF andmebaasi täiendamine	EIM, Holland
29	Väikeettevõtluse harta elluviimise seire	ETLA (The research Institute of the Finnish Economy), Soome
30	Ettevõtluskaasuste koolitus	Addenda OÜ
31	Ühtekuuluvuspoliitika hindamine: ülevaade praktikatest	Ministry for Regional Development, Poola
32	Põhjamaade Ministritenõukogu toetusprogrammide hindamine Baltimaades ja Venemaal	Oxford Research A/S, Ühendkuningriik
33	EstWin2 ettevalmistamine: turg ja turutõrked	Eesti Lairibaarenduse Sihtasutus
34	Keskonnakulutuste analüüs	Keskonnaministeerium
35	Väike- ja keskmise suurusega ettevõtete arengusuundumused	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
36	Väike- ja keskmise suurusega ettevõtete restruktureerimine	Kingston University, Ühendkuningriik

Tervisepoliitika

37	Hooldusravi vajaduse hindamine Euroopa riikides - Assessing Needs of Care in European Nations	Euroopa Komisjon (koordinaator: Centre for European Policy Studies)
38	Diagnoosipõhised grupid Euroopas: efektiivsuse ja kvaliteedi tõstmine - Diagnosis-Related Groups in Europe: towards Efficiency and Quality	Euroopa Komisjon (koordinaator: Technische Universitaet Berlin, Saksamaa LV)
39	Kaasatuse tugevdamine rahvatervise uuringutes - Strengthening Engagement in Public health reSearch	Euroopa Komisjon (koordinaator: University College London, Ühendkuningriik)
40	Koostöö tervishoiuteenuste riigiüleles osutamises Euroopa Liidus - Evaluating Care Across Borders	Euroopa Komisjon (koordinaator: London School of Economics and Political Science, Ühendkuningriik)
41	Eesti sotsiaalkaitseüsteemi korralduse efektiivsuse analüüs	Justiitsministeerium ja Sotsiaalministeerium
42	Eesti sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutliku rahastamise võimalused	Rahandusministeerium
43	Erivajadustega laste koolide analüüs	Haridus- ja Teadusministeerium, Riigi Kinnisvara AS, Lions Klubi
44	Parimad info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise praktikad hooldusravi ja -teenuste osutamisel Euroopas	Empirica Gesellschaft für Kommunikations- und Technologieforschung mbH, Saksamaa LV
45	Liigesepõletike haigus- ja majanduslik koormus Eestis	Eesti Reumaliit
46	Arstlike erialade arengukavade uuendamine perioodiks 2015-2020	Sotsiaalministeerium
47	Integreeritud personaalsete tervise jälgimise ja patsientide monitoorimise süsteemide uuring	Joint Research Centre, Institute for Prospective Technological Studies, Euroopa Komisjon
48	Ressursijuhtimine haiglates	Sotsiaalministeerium
49	Rahvatervise võimekuse hindamine Euroopa Liidus	Maastricht University, Holland

Töö- ja sotsiaalpoliitika

50	Soolise palgalõhe uuring	Sotsiaalministeerium
52	Tööhõive ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonna ekspertide võrgustik	Fondazione Giacomo Brodolini, Itaalia; Euroopa Komisjon
52	EUROMODi arendamine	University of Essex, Ühendkuningriik
53	Soolise võrdõiguslikkuse, sotsiaalse kaasatuse, tervise ja pikaajalise hoolduse ekspertide grupp	Fondazione Giacomo Brodolini, Istituto per la Ricerca Sociale, Itaalia; Euroopa Komisjon
54	Euroopa töötingimuste, töösuhete ja struktuurimuutuste monitooringud	European Foundation For the Improvement of Living and Workong Conditions, Iirimaa
55	Euroopa tööhõiveekspertide võrgustik	GHK Consulting LTD, Ühendkuningriik; Euroopa Komisjon
56	Lastekodulaste iseseisvumise uuring	SOS Lasteküla Eesti Ühing
57	Riigi ja kohaliku omavalitsuste asutuste kollektiivsete töösuhete uuring	Sotsiaalministeerium

58	Social dialogue and recession in the banking sector	IRES Emilia-Romagna, Itaalia
59	Tööturu muutuste ennetamine ja sotsiaalpartnerlus	International Training Centre of the International Labour Organization (ITC-ILO)
60	Meeste roll soolises võrdõiglikkuses	L&R Social Research OEG, Austria
61	Võimalike EL'i hoolduspuhkuse (ajutine töövõimetus seoses hoolduskohustusega) meetmete kulude ja tulude uuring	GHK Consulting Ltd, Ühendkuningriik
62	Kogemuste vahetamine: Uued töötamise vormid	ÖSB Consulting GmbH, Holland
63	Sotsiaaltoetuste ja -hüvitiste omavahelised seosed ja nende mõju töömotivatsioonile	Sotsiaalministeerium
64	Laste õiguste ja vanemahariduse monitooring	Riigikantselei

Valitsemise ja kodanikuühiskonna poliitika

66	Mittetulunduslikud esindusorganisatsioonid kui võrdväärsed partnerid riiklike otsuste planeerimisel ja elluviimisel	Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit
67	Avalike teenuste alase arenguprogrammi läbiviimine Eesti tippametnikele	Riigikantselei
68	Noored dialoogis poliitikutega. Arutelud poliitikakujundamisest kohtumiste ja veebikeskkonna kaudu.	SA Avatud Eesti Fond
69	Sotsiaalministeeriumi juhtide ja poliitikakujundajate kompetentsmudeli väljatöötamine ja rakendamine	EBS Juhtimiskoolituse keskus
70	Poliitikakujundamise võimekuse arendamine venekeelses elanikkonnas. Venekeelsete materjalide loomine ja levitamine; kontaktid venekeelsete meedia-kanalitega	SA Avatud Eesti Fond
71	Kaasamiskoolituse läbiviimine 2010-2011	Rahandusministeerium
72	Arvamuse esitamine e-Riigi Akadeemia välja töötatud e-kaasamise analüüsi metoodika ja poliitikasoovituste kohta	e-Riigi Akadeemia
73	Tark Valija 2015. Valimisplatvormide analüüs ja avaliku arutelu toetamine	Erinevad Eesti eraannetajad
74	Vabatahtliku töö majandusliku ja sotsiaalse väärtuse hindamise metoodika väljatöötamine	Siseministeerium
75	Valimislubaduste analüüs	Foundation Open Society Institute (OSI-ZUG), Šveits
76	Annetusmudelite analüüs ja soovitusel organisatsioonidele	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital
77	Staažikate ametnike koolitus	Rahandusministeerium
78	Eesti ühiskonna integratsiooni monitooring ja valdkonna kaardistamine 2011	Kultuuriministeerium
79	Avaliku teenistuse koolitussüsteemi ja arenguvajaduste analüüs	Rahandusministeerium
80	Valitsemise Valvurid. Valitsuse tegevusprogrammi jälgimine ja analüüs	SA Avatud Eesti Fond
81	Missioonist muutuseni. Sotsiaalsete probleemidega tegelevate kodanikuühenduste mõju hindamise mudeli väljatöötamine.	Heateo Sihtasutus
82	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali mõju hindamise analüüs	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital
83	Kohalike omavalitsuste võimekus avalike teenuste pakkumisel. Teenuste kättesaadavus visuaalsel veebikaardil	Foundation Open Society Institute (OSI-ZUG), Šveits
84	Ettevõtete ja avaliku sektori vabatahtliku tegevuse pilootprogrammi mõjude hindamine	Siseministeerium
85	Päästeala vabatahtliku tegevuse kommunikatsioonistrateegia koostamine	Siseministeerium
86	Organiseeritud vabatahtliku tegevuse valdkondliku kommunikatsioonistrateegia koostamine	Siseministeerium

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2011	31.12.2010	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	225 227	165 360	2
Nõuded ja ettemaksud	135 902	146 653	3
Kokku käibevara	361 129	312 013	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	11 209	14 090	5
Kokku põhivara	11 209	14 090	
Kokku varad	372 338	326 103	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	123 081	95 998	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	219 504	178 674	17
Kokku lühiajalised kohustused	342 585	274 672	
Kokku kohustused	342 585	274 672	
Netovara			
Sihtkapital	13	13	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	51 418	28 436	
Aruandeaasta tulem	-21 678	22 982	
Kokku netovara	29 753	51 431	
Kokku kohustused ja netovara	372 338	326 103	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2011	2010	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	229 485	203 657	16
Tulu ettevõtlusest	695 251	564 172	16
Muud tulud	5 816	2 628	
Kokku tulud	930 552	770 457	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-210 961	-184 799	8
Jagatud annetused ja toetused	0	-1 342	
Mitmesugused tegevuskulud	-136 376	-84 060	9
Tööjõukulud	-603 220	-476 181	11
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-2 881	-272	5
Muud kulud	-102	-1 482	
Kokku kulud	-953 540	-748 136	
Kokku põhitegevuse tulem	-22 988	22 321	
Finantstulud ja -kulud	1 310	661	
Aruandeaasta tulem	-21 678	22 982	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2011	2010	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-22 988	22 321	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	2 881	272	5
Kokku korrigeerimised	2 881	272	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	10 752	-43 289	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	67 913	71 003	
Kokku rahavood põhitegevusest	58 558	50 307	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	0	-14 361	
Laekunud intressid	56	75	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	56	-14 286	
Kokku rahavood	58 614	36 021	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	165 360	128 740	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	58 614	36 021	
Valuutakursside muutuste mõju	1 253	599	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	225 227	165 360	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
31.12.2009	13	28 436	28 449
Aruandeaasta tulem	0	22 982	22 982
31.12.2010	13	51 418	51 431
Aruandeaasta tulem	0	-21 678	-21 678
31.12.2011	13	29 740	29 753

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Poliitikauuringute Keskus PRAXIS 2011. aasta raamatupidamise aastaaruande on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamise tavaga. Hea raamatupidamise tava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtunud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Majandusaasta algas 01.01.2011 ja lõppes 31.12.2011, majandusaasta pikkuseks oli 12 kuud.

Raamatupidamise aastaaruande on koostatud eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

1. jaanuaril 2011 ühines Eesti Vabariik euroalaga ja võttis rahvusvaluutana kasutusse euro, mis asendas Eesti krooni. Sellest tulenevalt on raamatupidamiskohustuslane seisuga 1. jaanuar 2011 teostanud raamatupidamiskontode saldode ümberarvestuse, lähtudes valuutakursist 15,6466 krooni/euro. 2011. aasta raamatupidamise aastaaruande on esitatud eurodes. Aruandes esitatud võrdlusandmed on Eesti kroonidest eurodesse ümber arvestatud üleminekukursiga 15,6466 krooni/euro. Kuna nimetatud kurss on ühtlasi ka varasematel perioodidel kehtinud fikseeritud vahetuskurss, ei tekkinud ümberarvestusest kursierinevusi.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid pankades, tähtajalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud ja rahaturufondi osakuid.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse Sihtasutuse majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Kui nõuete individuaalne hindamine ei ole nõuete arvust tulenevalt võimalik, siis hinnatakse individuaalselt ainult olulisi nõudeid. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda tegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1917 eurot.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Põhivara arvelevõtmise alampiir -1917 eurot.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Muu materiaalne põhivara	5 aastat
Ehitised	5 aastat
Masinad ja seadmed	5 aastat

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksud jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad

ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksimisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või ettevõttel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Seotud osapooled

Aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- Juhatuse ning nõukogu liikmeid;
- Eelpool loetletud isikute lähikondlasi ning nendega seotud ettevõtteid;
- Töötajaid.

Tulud

Projektidega seotud sihtfinantseerimise tulud on kajastatud tuluna nendel perioodidel, millal leiavad aset kulud, mille finantseerimiseks sihtfinantseering on mõeldud.

Institutsionaalset granti on kajastatud tuluna summas, mis oli lepinguliselt ettenähtud aruandeaastal kasutamiseks.

Kulud

Aruande perioodi kuludes on kajastatud kõik projektide sihtfinantseerimisega seotud tegevuskulud, millega seotud tegevused on aset leidnud aruandeaastal.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel on rakendatud brutomeetodit.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2011	31.12.2010
Sularaha kassas	554	529
Arvelduskontod	224 673	164 831
Kokku raha	225 227	165 360

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2011	31.12.2010	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	33 436	45 964	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	68	113	4
Muud nõuded	101 591	99 270	
Intressinõuded	4	3	
Viitlaekumised	95 583	95 504	15
Muud nõuded	6 004	3 763	
Ettemaksed	807	1 306	
Kokku Nõuded ja ettemaksed	135 902	146 653	

Real "Viitlaekumised" on kajastatud sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded, millest on täpselt kirjutatud lisa 15 all.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(kroonides)

	31.12.2011		31.12.2010	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	8	0	56
Käibemaks	0	13 028	0	14 449
Üksikisiku tulumaks	0	13 556	0	10 723
Sotsiaalmaks	0	24 297	0	19 175
Kohustuslik kogumispension	0	1 244	0	699
Töötuskindlustusmaksed	0	3 047	0	2 355
Ettemaksukonto jääk	68		113	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	68	55 180	113	47 457

Lisa 5 Materiaalne põhivara

(eurodes)

	Ehitised	Arvutid ja arvuti-süsteemid	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
31.12.2009							
Soetusmaksumus	0	2 748	2 748	7 254	0	0	10 002
Akumuleeritud kulum	0	-2 748	-2 748	-7 254	0	0	-10 002
Jääkmaksumus	0	0	0	0	0	0	0
Ostud ja parendused	8 146	0	0	0	6 216	6 216	14 362
Amortisatsioonikulu	-272	0	0	0	0	0	-272
31.12.2010							
Soetusmaksumus	8 146	2 748	2 748	4 781	6 216	6 216	21 891
Akumuleeritud kulum	-272	-2 748	-2 748	-4 781	0	0	-7 801
Jääkmaksumus	7 874	0	0	0	6 216	6 216	14 090
Ostud ja parendused	0	0	0	6 216	-6 216	-6 216	0
Amortisatsioonikulu	-1 632	0	0	-1 249	0	0	-2 881
31.12.2011							
Soetusmaksumus	8 146	2 748	2 748	10 997	0	0	21 891
Akumuleeritud kulum	-1 904	-2 748	-2 748	-6 030	0	0	-10 682
Jääkmaksumus	6 242	0	0	4 967	0	0	11 209

2011. aastal soetati põhivara soetusmaksumusega 6216 eurot, mis 2010. aasta lõpul kajastus real "Lõpetamata projektid ja ettemaksed".

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2011	31.12.2010	Lisa nr
Võlad tarnijatele	20 654	15 820	
Võlad töövõtjatele	45 511	30 937	7
Maksuvõlad	55 180	47 457	4
Muud võlad	1 736	1 549	
Saadud ettemaksed	0	235	
Kokku võlad ja ettemaksed	123 081	95 998	

Lisa 7 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2011	31.12.2010
Võlad töövõtjale	22 875	17 586
Puhkusereserv	16 843	9 934
Puhkusereservi maksud	5 793	3 417
Kokku võlad töövõtjatele	45 511	30 937

Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2011	2010
Transpordikulud	4 599	5 722
Üür ja rent	2 628	4 224
Mitmesugused bürookulud	19 590	7 538
Lähetuskulud	21 994	24 021
Koolituskulud	396	1 423
Uuringud, analüüsid, küsitlused	154 122	107 755
Konsultatsioonikulud	0	2 825
Seminaride kulud	6 283	5 159
Muud	1 349	26 132
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	210 961	184 799

Tabelis on toodud nii toetusena saadud, kui ka ettevõtluse projektide otsekulud. Tööjõu otsekulu on toodud tulemiaruanes real "Tööjõukulud".

Lisa 9 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2011	2010
Üür ja rent	64 514	22 535
Mitmesugused bürookulud	22 606	25 195
Lähetuskulud	6 647	6 255
Koolituskulud	6 807	667
Ostetud teenused	19 054	13 479
Transpordikulud	748	285
Käibemaksukulu	6 440	3 158
Tööjõu rent	742	0
Liikmemaksud	4 072	3 131
Seminaride korraldamine	1 821	2 708
Muud	2 925	6 647
Kokku mitmesugused tegevuskulud	136 376	84 060

Lisa 10 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2011	2010
Kasutusrendikulu	67 142	26 759

Kasutusrendi all on kajastatud kontori ning kontoritehnika rent.

Lisa 11 Tööjõukulud

(eurodes)

	2011	2010
Palgakulu	434 316	345 398
Sotsiaalmaksud	154 083	121 580
Juhatuse liikme tasud	14 821	9 203
Kokku tööjõukulud	603 220	476 181
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	27	23

Lisa 12 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	2011		2010	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	1 355	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

	2011	2010
Arvestatud tasu	14 821	9 203

Juhatuse liikmeid oli aruandeperioodil kaks.

Lisa 13 Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest

Programm	2011	2010
Majanduspoliitika	1 016	28 517
Töö- ja sotsiaalpoliitika	30 757	22 484
Hariduspoliitika	26 875	17 055
Praxise akadeemia	1 223	0
Tervisepoliitika	53 126	53 770
Valitsemine ja kodanikuühiskond	93 471	44 452
Kokku	206 468	166 278

Lisa 14 Fondid

Dr Ruta Kruuda fond asutati 2006. a. eesmärgiga jäädvustada Dr Ruta Kruuda panust Eesti rahvatervise poliitika uurimisse ja edendamisse, uue teadmise loomisse ja selle levitamisse. Fond moodustatakse eraisikute ja organisatsioonide annetustest ja toetustest. Fondi juhib nõukogu ja seda teenindas tehniliselt sihtasutus Poliitikauuringute Keskus Praxis kuni 2008. aasta alguseni.

05. veebruaril 2008. a. anti fond koos kõikide varadega üle SA-le Dr Ruta Kruuda fond. Üleandmata fondi kapitali jääk on:

	31.12.2011	31.12.2010
Fondi kapitali jääk	11 517	11 517

Bilansireal "Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused" on kajastatud Poliitikauuringute Keskuse Praxise nõukogu poolt loodud sihtkapital, mille jääk oli:

	31.12.2011	31.12.2010
Fondi kapitali jääk	1 519	879

Praxise Sihtkapital on loodud 2008. aastal eesmärgiga koguda ja vahendada kapitali Praxise missiooni täitmiseks ning kaasata ettevõtjaid ja eraisikuid koostöös Praxisega jätkusuutliku ühiskonna arendamiseks Eestis.

Sihtkapitali väljundid:

1. toetada erinevaid analüüse;
2. korraldada regulaarselt temaatilisi arutelusid (seminarid ja konverentsid) ja
3. toetada Praxist tema missiooni elluviimisel.

Lisa 15 Sihtfinantseeringu ja ettevõtlusega seotud nõuded

Programm	2011	2010
Majanduspoliitika	13 225	16 086
Praxise akadeemia	3 231	0
Töö- ja sotsiaalpoliitika	18 811	9 665
Hariduspoliitika	9 390	293
Tervisepoliitika	43 221	58 880
Valitsemine ja kodanikuühiskond	7 705	10 579
Kokku	95 583	95 504

Lisa 16 Tulud

Tulu kandja 2011. a.	Välis-finantseerijad	Kohalikud finantseerijad	Ettevõtlus	Kokku
Majanduspoliitika	0	0	137 542	137 542
Töö- ja sotsiaalpoliitika	31 082	0	88 985	120 067
Praxise akadeemia	0	0	16 151	16 151
Hariduspoliitika	15 685	0	187 795	203 480
Tervisepoliitika	65 333	35 972	116 671	217 976
Valitsemine ja kodanikuühiskonna poliitika	39 260	42 153	148 107	229 519
Kokku	151 360	78 125	695 251	924 736

Tulu kandja 2010. a.	Välis-finantseerijad	Kohalikud finantseerijad	Ettevõtlus	Kokku
Majanduspoliitika	0	8 459	90 116	98 575
Töö- ja sotsiaalpoliitika	33 067	0	108 955	142 022
Hariduspoliitika	0	0	113 571	113 571
Tervisepoliitika	86 206	7 676	118 544	212 426
Valitsemine ja kodanikuühiskonna poliitika	5 923	62 326	132 986	201 235
Kokku	125 196	78 461	564 172	767 829

Lisa 17 Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused

	2011	2010	Lisa nr
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	206 468	166 278	13
Fondid kokku	13 036	12 396	14
Kokku	219 504	178 674	

Selles lisas on toodud sihtotstarbeliste tasudega seotud kohustused.

